

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Ensenyaments professionals d'arts
plàstiques i disseny: aspectes curriculars

21/07/2020



Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Índex

Ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars	8
1 Aspectes curriculars del projecte educatiu	8
2 Dret a la informació i deure d'assistència de l'alumnat	9
2.1 Informació a l'alumnat	9
2.2 Assistència de l'alumnat	10
3 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE	10
3.1 Mòduls formatius	10
3.1.1 Mòduls formatius. Definició i organització	10
3.1.2 Mòduls formatius. Programació	11
3.1.3 Mòduls formatius. Unitats de programació	11
3.2 Desplegament del currículum	11
3.3 Obra Final o Projecte Final	11
3.3.1 Objectiu i contingut	11
3.3.2 Proposta de l'Obra o el Projecte Final	12
3.3.3 Elaboració i termini d'execució	13
3.4 Avaluació	13
3.4.1 Criteris generals	13
3.4.2 Avaluació final de cada mòdul	14
3.4.3 Avaluació de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)	14
3.4.4 Avaluació de l'Obra o el Projecte Final	14
3.4.5 Avaluació final del cicle	15
3.5 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	15
3.6 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOGSE)	15
3.6.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE	16

3.6.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE	16
4 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE	18
4.1 Sistema europeu de crèdits ECTS en els cicles formatius de grau superior LOE	19
4.2 Mòduls formatius. Unitats formatives	19
4.2.1 Mòduls formatius. Definició	19
4.2.2 Mòduls formatius. Organització	20
4.2.3 Mòduls formatius. Programació	20
4.2.4 Unitats formatives. Definició	20
4.2.5 Unitats formatives. Organització	21
4.2.6 Unitats formatives. Programació	21
4.2.7 Resultats d'aprenentatge. Definició	21
4.2.8 Continguts. Definició	21
4.2.9 Criteris d'avaluació. Definició	22
4.3 Desplegament del currículum	22
4.3.1 Crèdits i hores de lliure disposició	22
4.3.2 Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius	22
4.4 Obra Final o Projecte Integrat	23
4.4.1 L'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà	23
4.4.2 El Projecte Integrat del cicle formatiu de grau superior	24
4.4.3 La tutoria de l'Obra Final o el Projecte Integrat	27
4.5 Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	28
4.5.1 Avaluació del cicle formatiu	28
4.5.2 Avaluació del mòdul formatiu	28
4.5.3 Avaluació de la unitat formativa	29
4.5.4 Convocatòries per a l'avaluació	29
4.5.5 Promoció de curs	31
4.5.6 Procediment per a la mobilitat	32

4.5.7 Exempció de mòduls formatius determinats i de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) per la seva correspondència amb l'experiència laboral	33
4.5.8 Reconeixement d'estudis i crèdits ECTS	34
4.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny a les escoles d'art	34
4.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOE)	35
4.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE	35
4.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE	36
5 Aspectes comuns als cicles de grau mitjà i grau superior d'arts plàstiques i disseny	37
5.1 Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)	37
5.1.1 Distribució, finalitats i objectius de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)	37
5.1.2 Programació de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT): pla d'activitats	39
5.1.3 Accés a la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)	39
5.1.4 Avaluació de la la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)	39
5.1.5 Exempcions de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)	40
5.1.6 Homologació d'empreses	40
5.1.7 Seguiment de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers	40
5.1.8 Proposta d'extinció del conveni per cursar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers en una determinada empresa o entitat	40
5.2 Avaluació contínua	41
5.2.1 Avaluació compartida de l'alumnat que participa en un conveni de col·laboració	41

5.3 Convalidacions i exempcions dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	42
5.3.1 Convalidacions en accedir a un cicle	42
5.3.2 Mòduls comuns a diversos cicles	42
5.3.3 Altres convalidacions	43
5.3.4 Registre i efectes de les convalidacions	44
5.4 La junta d'avaluació	44
5.5 Matrícula d'honor	46
5.6 Còpia o plagi i honestat acadèmica	46
5.7 Participació de les escoles d'art en els projectes dels convenis de col·laboració del Departament d'Educació	46
6 Accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	47
6.1 Grau mitjà	47
6.2 Grau superior	49
7 Compleció dels ensenyaments dels cicles de la família de disseny gràfic LOGSE que s'extingeixen	50
7.1 Procés de compleció	51
7.2 Informació a l'alumnat sobre la compleció	51
8 Reclamacions motivades per les qualificacions	51
8.1 Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs	52
8.2 Reclamacions per qualificacions finals de curs o d'Obra o Projecte Final o Projecte Integrat	52
9 Trasl·lat d'expedient a un altre centre	53
10 Anul·lació de la matrícula	53
11 Documentació acadèmica dels cicles formatius	54
12 Acreditació dels cicles formatius	55
13 Titulació dels cicles formatius	55
13.1 Tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny	55
13.2 Tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny	56
14 Convalidació de matèries de batxillerat per a l'alumnat procedent de cicles formatius	56

14.1 Doble titulació de batxillerat i de cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny	57
15 Calendari	58
16 Distribució ordinària de l'horari lectiu	58
16.1 Assistència de l'alumnat en els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny	59
16.2 Activitats no lectives en els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny	60
17 Característiques de flexibilitat de l'horari del professorat i del professorat tutor	60
18 Acció tutorial. Horari dels tutors (centres públics). Tutors dels grups d'alumnat dels cicles formatius	60
19 Mesures per a l'adaptació del currículum	61
19.1 Adaptacions curriculars per a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge (pla de suport individualitzat)	61
19.1.1 Contingut d'un pla de suport individualitzat	62
19.1.2 Sol·licitud d'adaptacions curriculars en un pla de suport individualitzat per a alumnat amb dificultats d'aprenentatge	62
19.1.3 Contingut de la sol·licitud d'adaptació curricular en un pla de suport individualitzat	63
19.2 Adaptació del currículum a determinats perfils professionals	64
19.3 La Formació en Entorn Professional (FEP)	65
19.4 Doble titulació	65
19.5 Modalitat d'estudis semipresencials	66
19.5.1 Perfil de l'alumnat que pot sol·licitar la modalitat d'estudis semipresencials	66
19.5.2 Programació dels estudis semipresencials	66
19.5.3 Criteris de classificació de les formes de presència de determinats mòduls	67
19.6 Oferta de mòduls solts per a alumnat que no compleix els requisits	68
19.7 Oferta de cursos monogràfics	68

19.8 Oferta de la formació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	69
20 Autorització del centre per portar a terme la prova d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	70
20.1 Elaboració de la prova	70
20.2 Adaptacions a les proves d'accés per a les persones aspirants amb necessitats específiques	70
21 Normativa d'aplicació (ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars)	71

Ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars

1 Aspectes curriculars del projecte educatiu

Sota la supervisió de l'òrgan unipersonal de direcció que correspongui segons les normes d'organització i funcionament del centre, el claustre de professors del centre elabora els aspectes curriculars que concreten les previsions del projecte educatiu, i també els aprova, avalua, revisa periòdicament i en decideix, si escau, la modificació. Després informa el consell escolar del centre de les concrecions curriculars aprovades.

Les concrecions curriculars dels ensenyaments de cicles formatius que s'imparteixen a les escoles d'art (EA) s'han d'adequar al que disposa el [Decret 304/1995](#), de 7 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (LOGSE) a Catalunya; el [Decret 28/2014](#), de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques (LOE); el [Reial decret 596/2007](#), de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny (LOE); l'[Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, que desplega l'organització i avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (LOGSE) i la correcció d'errades a l'Ordre ENS/59/2002, de 4 de març, i els decrets específics de cada titulació. Aquesta normativa específica es pot consultar al web del Departament d'Educació: [Estudiar a Catalunya](#).

En les concrecions curriculars dels cicles formatius cal considerar el següent:

- La contextualització dels objectius generals, del cicle formatiu i del mòdul, a les característiques del centre.
- Els objectius corresponents al cicle formatiu en funció de la seqüenciació dels continguts previstos.
- L'organització i la programació dels mòduls, la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), l'Obra Final, el Projecte Final i el Projecte Integrat
- La selecció de les metodologies més adients.
- La concreció dels criteris i la selecció de les formes d'avaluació adequades a les característiques dels alumnes i els propòsits educatius.
- La concreció de formes organitzatives dels alumnes, els professors, l'espai i el temps que afavoreixin el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- La distribució dels recursos humans, funcionals, materials i d'altra índole, adients a les metodologies proposades.
- L'organització, l'exercici i el seguiment de l'acció tutorial dels alumnes.
- Els criteris i els procediments per a l'atenció a la diversitat dels alumnes i per a la realització de les adaptacions curriculars necessàries per a alumnes amb necessitats educatives específiques.
- Els criteris per a l'avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del professorat.

- Els criteris i els procediments per a l'atenció lingüística específica dels alumnes d'incorporació tardana al sistema educatiu a Catalunya.
- La incorporació dels continguts de caràcter transversal a les matèries.
- Els criteris i les pautes de seguiment per a l'orientació educativa.

2 Dret a la informació i deure d'assistència de l'alumnat

2.1 Informació a l'alumnat

L'alumnat ha de disposar de la informació necessària, dels estudis que cursa i de les sortides acadèmiques i professionals, i el tutor o tutora és la persona responsable de fer-los-la arribar. La informació que cal oferir és, com a mínim, la següent:

- Aspectes organitzatius del centre.
 - Drets i deures dels alumnes.
 - Informació derivada de la normativa general o del centre.
- Organització dels plans d'estudis que imparteix el centre.
 - Organització dels continguts en mòduls i unitats didàctiques.
 - Distribució dels crèdits al llarg del curs o els cursos.
 - La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT): objectius de les pràctiques, previsió del calendari, empreses o institucions col·laboradores, exempcions i documentació per acreditar-les.
 - Nombre i distribució de les convocatòries.
- Avaluació dels plans d'estudis.
 - Avaluacions parcials i avaluació final.
 - Criteris d'avaluació i qualificació.
 - Criteris per al pas de curs.
 - Criteris d'avaluació i qualificació de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).
 - Criteris d'avaluació i qualificació de l'Obra/Projecte Final (cicles).
- Càlcul de la qualificació final.
- Orientació acadèmica i professional.
 - Titulació acadèmica que s'obté.
 - Formació complementària.
 - Itineraris acadèmics i professionals.
 - Situació de l'entorn i món laboral.

- Adreces útils per a la inserció laboral (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, serveis locals d'ocupació o d'inserció, Artesania Catalunya, etc.).

2.2 Assistència de l'alumnat

L'assistència de l'alumnat és obligatòria ([art. 22.1.a](#) de la Llei d'educació). En el cas de manca d'assistència sense justificació, els centres han d'aplicar les mesures previstes en les normes d'organització i funcionament, d'acord amb l'[article 37](#) de la Llei d'educació i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius. Una assistència inferior al 80 % no justificada impossibilitarà l'avaluació del mòdul corresponent i implicarà la pèrdua de convocatòria.

3 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE

Els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE s'organitzen en cicles formatius. Els cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior, agrupats en famílies professionals, inclouen els mòduls que s'imparteixen en el centre educatiu, la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i l'Obra Final (en els CFGM) i el Projecte Final (en els CFGS).

El currículum, la durada i l'estructura de cada cicle de formació específica s'estableix en la normativa específica.

La durada dels cicles de 950 hores fa possible que els mòduls i la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) es puguin completar en un sol curs acadèmic.

Els cicles de durada compresa entre les 1.600 i les 1.950 hores requereixen, com a mínim, que els mòduls i la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) s'hagin de completar en dos cursos acadèmics.

Les famílies professionals vigents, establertes per la LOGSE, són: art floral, arts aplicades a la indumentària, arts aplicades al llibre, arts aplicades al mur, disseny d'interiors, disseny industrial, esmalts artístics, joieria d'art i tèxtils artístics.

El currículum, la denominació i les hores que s'han de cursar, desglossades, es poden consultar als apartats *Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE* i *Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE*.

3.1 Mòduls formatius

3.1.1 Mòduls formatius. Definició i organització

El concepte de mòdul es considera equivalent al de matèria teòrica, matèria teoricopràctica o matèria pràctica. Els cicles de dos cursos s'han de programar de manera que cada mòdul es pugui completar en un de sol. Quan la durada del mòdul justifica un desplegament de dos cursos, cal garantir la continuïtat de criteris, coordinant la distribució de continguts i l'avaluació corresponent. En aquest sentit és preferible que el professor o professora dels mòduls sigui la mateixa persona.

3.1.2 Mòduls formatius. Programació

La programació de cada mòdul ha d'incloure, almenys:

- el conjunt d'unitats de programació en què s'organitza, amb la durada de cadascuna i la seqüència en què s'imparteix;
- les estratègies metodològiques que s'han d'aplicar en el seu desenvolupament;
- els criteris i instruments d'avaluació.

3.1.3 Mòduls formatius. Unitats de programació

De cada unitat de programació, se n'ha d'especificar, almenys:

- els objectius terminals o criteris d'avaluació;
- els continguts, convenientment contextualitzats en la unitat de programació, si escau;
- l'enunciat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge que cal desenvolupar;
- les activitats d'avaluació previstes.

3.2 Desplegament del currículum

Els centres educatius han de desenvolupar i completar el currículum dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny tenint en compte les característiques dels alumnes i les possibilitats formatives derivades de l'entorn socioeconòmic. Constitueixen la referència per a aquest desenvolupament les competències professionals, personals i socials que es requereixen en el món laboral, i especialment, quan hi són, les unitats de competència que s'associen als mòduls formatius. Les línies fonamentals d'aquesta concreció han de formar part del desenvolupament del projecte educatiu.

3.3 Obra Final o Projecte Final

3.3.1 Objectiu i contingut

L'Obra Final dels cicles de grau mitjà i el Projecte Final dels cicles de grau superior tenen caràcter global i integrador dels diferents sabers i tècniques del cicle. La seva finalitat és demostrar l'assoliment del domini dels coneixements, processos i tècniques exigibles per a l'exercici professional i, en conseqüència, la capacitat de desenvolupar una activitat professional en l'àmbit propi de l'especialitat i el nivell cursats.

El currículum de cada cicle de formació específica determina les característiques de l'Obra o el Projecte Final que han d'executar els alumnes.

L'Obra o el Projecte Final bàsicament són de caràcter individual. Malgrat això, es poden acceptar propostes col·laboratives o interdisciplinàries que suposin la intervenció d'un màxim de tres alumnes, sempre que el caràcter de la proposta ho justifiqui i es diferenciïn les competències de cadascun dels alumnes.

Per avaluar l'Obra o el Projecte Final cal haver superat prèviament tots els mòduls a excepció de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). El centre ha de preveure la necessitat de tancar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) dels alumnes el mateix curs acadèmic en què s'avalua l'Obra o el Projecte Final. No es pot tramitar el títol fins que la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) no estigui acabada i avaluada.

3.3.2 Proposta de l'Obra o el Projecte Final

La proposta de l'Obra o el Projecte Final ha de reflectir, a grans trets, el contingut del projecte que s'ha de desenvolupar i l'ha d'avaluar un tutor o tutora, membre de l'equip docent. La proposta pot preveure, si l'alumne o alumna ho sol·licita, l'assessorament extern de professionals sense vinculació amb el centre, i no comporta en cap cas una relació de caràcter laboral o administratiu d'aquestes persones amb el centre.

Perquè s'accepti la proposta de l'Obra o el Projecte Final s'han de considerar els aspectes establerts en el desenvolupament del currículum al centre i, entre aquests, s'ha de prioritzar:

- l'interès artístic, l'originalitat i l'adequació a la demanda social;
- la possibilitat de realització en el termini establert, considerant els mitjans i les instal·lacions a l'abast de l'alumna o alumne.

El centre ha d'establir els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes de l'Obra o el Projecte Final; a més han d'estar consignats en la informació que cal oferir als alumnes sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat *Informació a l'alumnat*.

La proposta de l'Obra o el Projecte Final s'ha de presentar en la forma i termini que estableixi el centre, i ha d'estar avalada pel tutor o tutora i acceptada pel coordinador o coordinadora del cicle (vegeu, al Catàleg de models, el document "Sol·licitud d'inscripció a l'Obra Final / Projecte Final").

El tutor o tutora ha de guiar l'execució de l'Obra o el Projecte i supervisar l'ús que l'alumne o alumna pugui fer de les instal·lacions del centre. La síntesi de la proposta i l'acceptació corresponent s'han d'arxivar amb l'expedient de l'alumna o alumne.

3.3.3 Elaboració i termini d'execució

El termini ordinari per fer l'Obra o el Projecte Final és en el moment que s'han cursat i avaluat els mòduls del cicle de formació específica, a excepció de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) que s'ha de tancar i avaluar alhora que l'Obra o el Projecte Final.

Donades les hores assignades per a la seva realització, i per tal d'afavorir la titulació dels alumnes en els dos cursos de durada del cicle, es recomana que el centre estableixi el termini d'execució el mes de juny del mateix curs acadèmic.

Amb la sol·licitud prèvia de l'interessat o interessada i la corresponent autorització del director o directora del centre, es podrà lliurar el primer trimestre del curs següent al que s'han cursat els mòduls del cicle de formació específica i la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).

En el cas de cursar-ho el primer trimestre del curs següent, durant l'execució de l'Obra o el Projecte Final es pot acabar la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i algun mòdul que estigui pendent de superació, que s'han d'avaluar positivament abans de l'avaluació de l'Obra o el Projecte Final.

La comissió avaluadora de l'Obra o el Projecte Final pot acordar de manera excepcional, amb l'informe previ del tutor o tutora, i per causes justificades, l'ampliació del termini de presentació de l'Obra o el Projecte Final (vegeu, al Catàleg de models, la "Sol·licitud d'autorització d'ampliació del termini de presentació de l'Obra/Projecte Final".) En cap cas l'avaluació no pot anar més enllà de l'últim trimestre del curs acadèmic següent.

3.4 Avaluació

3.4.1 Criteris generals

S'ha de tenir en compte l'[Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, per la qual es desplega l'organització i l'avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny, que estableix que les concrecions curriculars de cada centre han de determinar els criteris de promoció de curs.

Amb caràcter general, passen de curs els o les alumnes que en l'avaluació final superen amb qualificació positiva els aprenentatges programats o tenen una qualificació positiva en un mínim del 75 % de les hores d'aprenentatge del curs.

Els o les alumnes que no superen un curs l'han de repetir presencialment, llevat dels mòduls finalitzats i avaluats positivament. Aquests alumnes poden cursar mòduls del

curs següent quan organitzativament sigui possible.

Per cursar els mòduls, la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i la presentació del Projecte o l'Obra Final, els alumnes disposen d'un màxim de quatre cursos acadèmics. De manera excepcional es pot autoritzar un any més de permanència al cicle, excepte en el cas dels alumnes que s'han matriculat per unitats de programació o mòduls solts (en aquest cas només s'apliquen els criteris del nombre màxim de convocatòries per a cada mòdul).

En el moment de matricular-se en el quart curs acadèmic, el centre ha de garantir que l'alumne o alumna està assabentat que és l'últim curs de permanència en el centre, així com de les convocatòries que li resten.

3.4.2 Avaluació final de cada mòdul

La qualificació final de cada mòdul es formula numèricament de l'1 al 10, sense decimals, i el nombre màxim de convocatòries per a cada mòdul és de 4.

Quan un mòdul es distribueix en més d'un curs, la qualificació no consta a l'expedient fins que no s'ha superat completament. La qualificació parcial corresponent al primer curs consta en l'acta d'avaluació de final de curs.

3.4.3 Avaluació de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)

La qualificació de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) s'expressa en termes d' "apte/a "o "no apte/a".

3.4.4 Avaluació de l'Obra o el Projecte Final

Per a l'avaluació de l'Obra o el Projecte Final es tenen en compte els criteris dels decrets que estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

Per avaluar l'Obra o el Projecte Final cal haver superat prèviament tots els mòduls i la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).

L'avaluació de l'Obra o el Projecte Final correspon a una comissió que designa el director o directora del centre i que està integrada per:

- el president o presidenta, que és la persona responsable o el coordinador o coordinadora de la família professional a la qual pertany el cicle de formació específica;
- el secretari o secretària, que és un professor o professora del centre, i
- els vocals, que és el tutor o tutora de l'Obra o el Projecte Final. També pot ser vocal un o una professional de l'especialitat i/o un o una representant d'entitats o

institucions relacionades amb l'especialitat.

La comissió atorga una qualificació numèrica del 0 al 10, amb un decimal.

Hi ha dues convocatòries ordinàries i se'n pot fer una d'extraordinària degudament justificada.

3.4.5 Avaluació final del cicle

Per superar el cicle cal que tots els mòduls, la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i l'Obra o el Projecte Final tinguin una qualificació positiva, és a dir, igual o superior a 5 o d'"apte/a" en el cas de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)).

La qualificació final del cicle s'expressa amb un sol decimal i és la mitjana aritmètica entre la mitjana de les qualificacions de tots els mòduls que integren el cicle, calculada amb un decimal i la qualificació de l'Obra o el Projecte Final, també expressada amb un decimal. Els mòduls convalidats sense trasllat de qualificació o exempts no es compten.

Les qualificacions s'han d'anotar en l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna.

3.5 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

L'organització del cicle de formació específica ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- La distribució de mòduls al llarg del cicle, fent-hi constar, per a cadascun, la data prevista d'inici i d'acabament, la durada (en hores), les hores setmanals i els professors que els impartiran.
- Els espais docents i els recursos per desenvolupar el cicle.
- Els criteris per a l'organització de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).
- Els criteris per a l'organització de l'Obra o el Projecte Final.
- L'equip docent assignat al cicle de formació específica ha d'elaborar, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels continguts corresponents al cicle de formació específica i els criteris generals del desenvolupament curricular.

Cada any cal fer una valoració sobre l'adequació de l'organització i la programació dels cicles de formació específica a l'entorn socioeconòmic i cultural per poder revisar i actualitzar els aspectes que es considerin convenients.

3.6 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOGSE)

3.6.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE

Títol Reial decret	Currículum Decret/data	DOGC	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra Final
<i>Vidre artístic</i>							
1740/1998	Pendent de publicació	--	Procediments de Vidre en Fred	1.600	1.409	125	66
<i>Arts aplicades a la indumentària</i>							
1461/1995	128/2017, 1.8.2017	3.8.2017	Artesania de Complementes de Cuir	1.600	1.500	25	75
<i>Arts aplicades al llibre</i>							
1387/1995	334/1997, 23.12.1997	2.1.1998	Serigrafia Artística	950	840	85	25
<i>Arts aplicades al mur</i>							
1463/1995	270/1999, 28.12.1999	14.10.1999	Revestiments Murals	1.600	1.550	25	25
<i>Art floral</i>							
1742/1998	268/1999, 28.12.1999	14.10.1999	Floristeria	1.600	1.485	85	30
<i>Esmalts artístics</i>							
1743/1998	269/1999, 28.9.1999	14.10.1999	Esmaltatge sobre Metalls	1.600	1.545	25	30
<i>Joieria d'art</i>							
1298/1995	17/1999, 26.1.1999	12.2.1999	Procediments de Joieria Artística	1.600	1.545	30	25

3.6.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Arts aplicades a la indumentària</i>							
1460/1995	16/1999, 26.1.1999	11.2.1999	Estilisme d'Indumentària	1.875	1.725	60	90
<i>Arts aplicades al llibre</i>							

1386/1995	213/1998, 30.7.1998	12.8.1998	Gravat i Tècniques d'Estampació	1.950	1.770	90	90
1386/1995	213/1998, 30.7.1998	12.8.1998	Enquadernació Artística	1.800	1.620	90	90
<i>Arts aplicades al mur</i>							
1033/1999	294/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Arts Aplicades al Mur	1.800	1.680	45	75
<i>Art floral</i>							
1741/1998	295/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Art Floral	1.950	1.830	90	30
<i>Disseny d'interiors</i>							
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Projectes i Direcció d'Obres de Decoració	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Aparadorisme	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Arquitectura Efímera	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Elements de Jardí	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Moblament	1.950	1.800	60	90
<i>Disseny industrial</i>							
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Modelisme i Maquetisme	1.900	1.725	100	75
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Modelisme Industrial	1.900	1.725	100	75
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Mobiliari	1.900	1.725	100	75
<i>Esmalts artístics</i>							
1033/199	296/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Esmalt Artístic al Foc sobre Metalls	1.950	1.845	25	80
<i>Joieria d'art</i>							
1297/1995	15/1999, 26.1.1999	10.2.1999	Joieria Artística	1.875	1.770	25	80
<i>Tèxtils artístics</i>							
1622/1997 1737/1998	113/2001, 2.5.2001	16.5.2001	Art Tèxtil	1.950	1.845	25	80
1622/1997 1737/1998	113/2001, 2.5.2001	16.5.2001	Estampacions i Tintatges Artístics	1.950	1.800	60	90
1737/1998	2014/2016 8.3.2016	11.3.2016	Brodats i Rebosters	1.950	1.800	60	90

1737/1998	2034/2016 22.3.2016	24.3.1016	Puntes Artístiques	1.950	1.800	60	90
-----------	------------------------	-----------	-----------------------	-------	-------	----	----

4 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE

Els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE s'organitzen en cicles formatius. Els cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior, agrupats en diferents famílies professionals, inclouen els mòduls que s'imparteixen en el centre educatiu, entre els quals hi ha l'Obra Final o el Projecte Integrat i la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). El currículum, la durada i l'estructura de cada cicle de formació específica s'estableix en la normativa específica.

Els cicles formatius de grau mitjà tenen una durada de 1.600 hores i els cicles formatius de grau superior tenen una durada de 120 ECTS (sistema europeu de transferència de crèdits), amb 2.000 hores presencials lectives, per la qual cosa els mòduls i la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) com a mínim s'han de completar en dos cursos acadèmics.

El cicle formatiu es desplega, ordinàriament, en dos cursos acadèmics. A aquest efecte es poden presentar propostes, però totes han de tenir més classes presencials al centre el primer curs perquè en el segon la càrrega lectiva sigui inferior i més ben distribuïda, ja que té hores lectives, hores de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i l'Obra Final o el Projecte Integrat.

Les hores lectives en què s'imparteixen els cicles formatius són les que determinen els decrets dels currículums. Les hores que els centres destinen a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.) no es poden incloure en aquests mínims. Les hores dedicades a la tutoria no es computen com a hores lectives del currículum.

La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) s'ha de fer prioritàriament en el segon curs. Pot començar el segon quadrimestre del primer curs si l'alumne o alumna vol fer la formació en entorn professional. En qualsevol cas, la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) es pot fer simultàniament amb les hores lectives o de manera intensiva.

El centre ha de garantir que l'equip docent elabora, de manera conjunta i coordinada, la proposta de planificació del cicle formatiu i els criteris generals de desenvolupament curricular, que en tot cas ha d'esdevenir un complement del projecte educatiu.

Actualment hi ha publicades tres famílies professionals establertes per la LOE: ceràmica artística, escultura, i comunicació gràfica i audiovisual. El currículum, la denominació i les hores que s'han de cursar, desglossades, es poden consultar als apartats *Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE* i *Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE*.

4.1 Sistema europeu de crèdits ECTS en els cicles formatius de grau superior LOE

El nivell de tècnic o tècnica superior es constitueix en el nivell 1 de l'ensenyament superior en el marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior.

Per facilitar el reconeixement de crèdits que s'estableixen entre els títols de tècnic o tècnica superior, els artístics superiors i els ensenyaments de grau universitari (i per promoure la mobilitat d'estudiants i titulats a l'espai europeu de l'ensenyament superior) s'ha incorporat el sistema europeu de reconeixement, transferència i acumulació de crèdits ECTS com a unitat de mesura; així, s'assignen 120 crèdits ECTS als títols professionals de grau superior d'arts plàstiques i disseny, que es distribueixen entre els mòduls professionals que regula el currículum.

Els crèdits ECTS es basen en el treball personal total de l'alumnat: no només en les hores exclusivament lectives presencials que s'imparteixen en el centre educatiu, sinó en totes les que l'alumne o alumna dedica als estudis per superar un mòdul, dins i fora de l'aula. En aquesta unitat de mesura s'integren els ensenyaments (teòrics, teoricopràctics i pràctics) en hores presencials i altres activitats acadèmicament dirigides, com ara són les hores no presencials d'estudi, de treball, i de preparació i realització dels exàmens i proves d'avaluació, que l'alumnat ha de fer per assolir els objectius formatius de cada mòdul.

En els cicles formatius de grau superior el nombre total de crèdits ECTS que s'estableix en el pla d'estudis per a cada curs acadèmic és de 60 ECTS (30 ECTS quadrimestrals o 20 ECTS trimestrals). Aquesta assignació de crèdits, i l'estimació del nombre corresponent d'hores, s'entén referida a un estudiant que cursa estudis a temps complet en un curs acadèmic.

El nombre d'hores per crèdit dels cicles formatius de grau superior d'arts plàstiques i disseny és de 25 hores.

4.2 Mòduls formatius. Unitats formatives

4.2.1 Mòduls formatius. Definició

El currículum dels cicles formatius s'estructura en mòduls formatius. El concepte de mòdul és equivalent al de matèria teòrica, matèria teoricopràctica o matèria pràctica:

- Mòduls formatius que desenvolupen les capacitats artística, tècnica i tecnològica, associades a un perfil professional.
- Mòduls formatius relacionats amb l'orientació i la inserció laboral, així com el mòdul de Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis i Tallers (FCT).
- Mòdul d'Obra Final en els cicles formatius de grau mitjà.

- Mòdul de Projecte Integrat en els cicles formatius de grau superior.
- La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).

4.2.2 Mòduls formatius. Organització

La ràtio màxima en els mòduls teòrics és d'un professor o professora per cada 30 alumnes; les assignatures de taller (pràctiques) i les teoricopràctiques es desdoblen a partir de 21 alumnes; en els mòduls de taller (pràctics), la ràtio és d'un professor o professora per cada 15 alumnes; en els mòduls teoricopràctics és proporcional al nombre d'hores lectives en una relació d'un terç (una hora teòrica per cada dues de taller).

Per als mòduls d'Obra Final i de Projecte Integrat s'ha de comptar amb la tutoria individualitzada dels professors que imparteixin la docència en el cicle formatiu.

Quan la durada del mòdul justifica un desplegament al llarg de dos cursos, cal garantir la continuïtat de criteris i coordinar-ne la distribució de continguts i l'avaluació.

En els cicles formatius de grau superior, els mòduls formatius tenen assignats un nombre determinat d'ECTS que inclouen les hores lectives (presencials) i les hores no presencials d'estudi i de treball de l'alumnat, que els professors han de tenir en compte en programar continguts i activitats.

4.2.3 Mòduls formatius. Programació

La programació de cada mòdul ha d'incloure, com a mínim, el següent:

- El conjunt d'unitats formatives en què s'organitza el mòdul, amb la data d'inici i de finalització i les hores setmanals.
- Les estratègies metodològiques i d'organització.
- Els criteris de qualificació del mòdul partint de les qualificacions de les unitats formatives.

4.2.4 Unitats formatives. Definició

Els mòduls s'estructuren en unitats formatives de durada variable, és a dir, una agrupació de resultats d'aprenentatge i continguts d'un mòdul relacionada amb unes competències i activitats de treball, amb coherència didàctica per a l'aprenentatge.

Les unitats formatives dels estudis superiors tenen assignats un nombre de crèdits ECTS determinat. A la unitat formativa li correspon un mínim d'1 ECTS i un mínim aproximat de 15 hores lectives.

4.2.5 Unitats formatives. Organització

Les unitats formatives s'han de programar de manera que cadascuna es pugui completar en un sol curs i, depenent de l'organització del centre, preferiblement en un trimestre o quadrimestre.

Les unitats formatives d'un mateix mòdul es poden distribuir de forma seqüencial o es poden impartir de forma simultània, o en combinació d'ambdues formes.

En els cicles formatius de grau superior el currículum assigna el nombre d'ECTS a la unitat formativa, i el centre assigna les hores lectives presencials a partir del total d'hores atorgades al mòdul. A criteri del centre, el mínim aproximat recomanat d'hores lectives presencials d'una unitat formativa és de 15 hores.

4.2.6 Unitats formatives. Programació

La programació de cada unitat formativa ha d'incloure, com a mínim, el següent:

- El conjunt de resultats d'aprenentatge, l'organització, la durada i la seqüència d'impartició.
- El desenvolupament dels resultats d'aprenentatge, els continguts i els criteris d'avaluació contextualitzats.
- L'enunciat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge en relació amb els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents.
- Els criteris i les activitats d'avaluació i de qualificació.

4.2.7 Resultats d'aprenentatge. Definició

Un resultat d'aprenentatge expressa la competència que ha d'adquirir l'alumne o alumna per desenvolupar funcions o processos i obtenir productes o resultats.

Els resultats d'aprenentatge són els objectius, declaracions verificables del que un estudiant ha de saber, comprendre i ser capaç de fer després d'obtenir la qualificació concreta o després de culminar l'activitat, la unitat formativa o el mòdul. Cada resultat d'aprenentatge es concreta en un o en diversos criteris d'avaluació.

4.2.8 Continguts. Definició

A cada resultat d'aprenentatge li correspon un bloc de continguts. Els continguts són el conjunt de coneixements fonamentals que l'alumnat ha d'assimilar per assolir una capacitat professional determinada.

4.2.9 Criteris d'avaluació. Definició

Els criteris d'avaluació indiquen les accions i els continguts de l'activitat o condicions que permeten valorar si s'ha aconseguit el resultat d'aprenentatge establert.

Són enunciats respecte del grau de consecució del resultat d'aprenentatge que l'estudiant ha de demostrar per obtenir una qualificació superior al requisit mínim per aprovar l'activitat, la unitat formativa o el mòdul.

Es formulen de la manera següent: aspectes per avaluar/observar + conductes o resultats esperats.

4.3 Desplegament del currículum

4.3.1 Crèdits i hores de lliure disposició

Els crèdits i les hores de lliure disposició tenen com a finalitat completar el currículum establert i singularitzar-lo d'acord amb les necessitats específiques de l'entorn del centre i de l'àmbit professional o especialitzat.

En els cicles formatius de grau superior el centre ha de distribuir, juntament amb les hores lectives de lliure disposició, els crèdits ECTS corresponents, en nombre enter, en la proporció que es consideri.

El centre les pot distribuir de maneres diferents:

- En una unitat formativa nova d'un mòdul o mòduls, si s'elaboren: els resultats d'aprenentatge, els continguts i els criteris d'avaluació corresponents.
- En un mòdul nou, que formi part d'un projecte del centre, si es defineix el següent:
 - la justificació de la seva creació,
 - el nom i la durada,
 - les unitats formatives que en formen part,
 - els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents, i
 - l'especialitat o requisit acadèmic que han de complir els professors als quals s'assigna.

El director o directora del centre ha de fer, en un escrit raonat, la proposta del mòdul nou amb la definició de mínims, i l'ha d'adreçar als serveis territorials o, si escau, al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals han de trametre l'escrit, juntament amb l'informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial als efectes de coneixement i constància.

4.3.2 Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral de l'alumnat dels cicles formatius. D'altra banda, cal donar també resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la mateixa Unió Europea.

Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, s'han de dissenyar activitats d'ensenyament i aprenentatge que incorporin la utilització de la llengua anglesa en almenys un dels mòduls del cicle, a excepció del mòdul d'Anglès als cicles formatius de grau mitjà, d'acord amb els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació que s'estableixen en el document d'orientacions de cada cicle formatiu, publicat a l'apartat Currículum i orientació > Ensenyaments professionals > Ensenyaments artístics > [Arts plàstiques i disseny](#) > Títols LOE, del web de la XTEC.

Cada centre educatiu ha d'establir el mòdul o mòduls i les unitats formatives on es desenvoluparan activitats en llengua anglesa.

4.4 Obra Final o Projecte Integrat

4.4.1 L'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà

El mòdul d'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà ha de permetre culminar la integració dels continguts impartits al cicle, mitjançant la globalització i la interrelació i, si escau, la compleció dels coneixements, les destreses i les capacitats específiques del camp professional de l'especialitat amb la realització d'una obra adequada al nivell acadèmic cursat que evidencii el domini dels procediments de realització, que sigui expressió de la sensibilitat artística i que mostri el grau d'assoliment dels objectius generals del cicle.

L'Obra Final té una durada de 66 hores lectives presencials i es porta a terme a segon curs.

El centre ha d'ajustar l'Obra Final a les hores assignades i programar-ne el contingut i el desenvolupament tot concretant en el projecte educatiu, els objectius, les activitats i les estratègies didàctiques que han de servir a l'alumnat per portar-la a terme.

L'Obra Final ha de tenir la docència d'un professor o professora de l'especialitat determinada i la tutoria individualitzada d'un professor o professora o mestre o mestra de taller que imparteixi docència en el cicle formatiu.

El centre ha d'adjudicar al o la docent que tingui assignada la tutoria de l'Obra Final, en funció de la disponibilitat horària dels professors i en la proporció d'alumnes que consideri, el mínim d'una hora lectiva setmanal de l'últim quadrimestre.

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes de l'Obra Final els ha d'establir el centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumnat sobre programació i avaluació general del cicle, que s'especifica en l'apartat *Informació*

als alumnes.

De l'Obra Final, cal avaluar:

- el procés de treball
- la memòria descriptiva del treball
- la realització pràctica
- la presentació pública.

El centre ha d'establir, de forma raonada a l'inici de curs, la ponderació de cada apartat (cap no pot tenir un valor inferior al 15 % del total).

Per avaluar l'Obra Final es tenen en compte els criteris establerts en els decrets que estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

L'Obra Final s'avalua una vegada s'han superat els mòduls restants que constitueixen el currículum del cicle formatiu, amb l'excepció de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). El centre ha de preveure la necessitat de tancar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) de l'alumne o alumna el mateix curs acadèmic. No es pot tramitar el títol fins que no s'hagi acabat i avaluat la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).

Si no s'avalua l'alumne o alumna perquè no ha superat algun dels mòduls del cicle, no perd la convocatòria i en l'acta corresponent hi ha de constar “no qualificat/ada” (NQ).

El mòdul d'Obra Final s'ha d'avaluar positivament quan la comissió avaluadora aprecii que l'alumne o alumna ha assolit en un grau suficient els resultats d'aprenentatge en relació amb els objectius generals del cicle formatiu. En cas contrari, l'avaluació ha de ser negativa. El centre ha d'informar l'alumnat dels criteris d'avaluació a l'inici de curs i els ha de fer públics pels seus mitjans d'informació (tauler d'anuncis, web o altres).

L'equip docent que ha impartit el mòdul d'Obra Final dels cicles de grau mitjà l'ha d'avaluar de manera col·legiada una comissió avaluadora nomenada pel director o directora del centre i integrada com a mínim per un president o presidenta, un secretari o secretària i un o una vocal, nomenats entre el coordinador o coordinadora del cicle, el tutor o tutora del grup classe, el professor o professora docent del mòdul i el tutor o tutora de l'Obra Final.

Al [web de la XTEC](#) hi ha els continguts, els procediments i l'avaluació de l'Obra Final amb un model de rúbrica d'avaluació. El centre la pot adequar al seu cicle, ajustant-ne els conceptes i descriptors de cadascun dels apartats.

A l'inici de curs el centre ha d'informar l'alumnat dels criteris d'avaluació de l'Obra Final (rúbrica d'avaluació), que ha de publicar en els seus mitjans de difusió (tauler d'anuncis, web o d'altres).

4.4.2 El Projecte Integrat del cicle formatiu de grau superior

El Projecte Integrat ha de reflectir l'aprenentatge adquirit en relació amb les competències professionals, personals i socials que es requereixen en el món laboral, associades al conjunt dels mòduls formatius corresponents al cicle formatiu.

La finalitat del Projecte Integrat és demostrar l'assoliment del domini dels coneixements, processos i tècniques exigibles per exercir la professió i, en conseqüència, la capacitat de desenvolupar una activitat professional en l'àmbit propi de l'especialitat i el nivell cursat.

El Projecte Integrat té una durada de 10 ECTS, equivalent a 250 hores, un percentatge determinat de les quals són lectives presencials.

Aquest mòdul s'ha de fer al segon curs i s'ha de desenvolupar en dues fases diferenciades, d'acord amb la planificació del centre i els continguts establerts en el currículum.

Primera fase. Proposta

Aquesta fase tracta sobre la teoria i la pràctica del Projecte Integrat, que són necessàries per a un bon plantejament i desenvolupament de la proposta.

Segona fase. Realització

Quan la proposta s'ha validat, la fase es desenvolupa en l'últim quadrimestre del curs i consta dels apartats següents:

- Procés de treball
- Fonamentació teòrica del projecte
- Realització pràctica del projecte
- Presentació pública

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes de Projecte Integrat els ha d'establir el centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumnat sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat *Informació als alumnes*.

El centre ha de programar la distribució del Projecte Integrat durant el segon curs acadèmic tenint en compte el total d'hores de treball de l'alumne o alumna (hores de docència i per compte propi). S'ha d'ajustar el projecte en relació amb les hores assignades i programar-ne el contingut i el desenvolupament concretant, dins el projecte educatiu de centre, els objectius, les activitats, el temps i les estratègies didàctiques que han de servir a l'alumnat per portar-lo a terme.

Entre les possibles formes de distribució, es presenten quatre models (cada centre n'ha de triar un):

1. El Projecte Integrat es desenvolupa durant el segon curs
En el primer quadrimestre es concentra el gruix de docència (hores lectives) i es desenvolupa la proposta. En el segon quadrimestre, juntament amb la docència restant, es concentren les hores de treball de l'alumne per compte propi i les tutories individualitzades. En aquest segon període es porta a terme la realització

del Projecte Integrat.

2. El Projecte Integrat es desenvolupa en el segon quadrimestre

En la primera meitat del quadrimestre es confecciona la proposta i la segona part es concentra en la realització del Projecte Integrat. El Projecte Integrat (proposta i realització) es desenvolupa a la segona meitat del segon quadrimestre. Els mòduls hi intervenen de forma transversal, en incorporar els continguts i les activitats. Un cop validada la proposta, en els mesos de maig i juny es concentra la realització del Projecte Integrat i el seguiment del tutor o tutora.

3. El Projecte Integrat es porta a terme quan s'han avaluat els mòduls

El Projecte Integrat (proposta i realització) es porta a terme les últimes setmanes del curs acadèmic, una vegada avaluats la resta dels mòduls (4 setmanes amb 25 hores per setmana, que fan un total de 100 hores lectives).

El Projecte Integrat ha de disposar de la docència d'un professor o professora de l'especialitat determinada i la tutoria individualitzada d'un professor o professora del cicle formatiu.

El centre ha d'adjudicar al o a la docent que tingui assignada la tutoria del Projecte Integrat el mínim d'una hora lectiva setmanal de l'últim quadrimestre, en funció de la disponibilitat horària del o de la docent i en la proporció d'alumnes que consideri.

S'han d'avaluar les dues fases, proposta i realització, i els apartats corresponents d'aquestes:

Primera fase: Proposta

- Descripció general de la proposta
- Marc de referència
- Descripció d'activitats i tasques necessàries.

Segona fase: Realització

- Procés de treball:
 - Planificació del procés
 - Actitud
 - Procés.
- Memòria del projecte:
 - Fonamentació teòrica
 - Organització de la informació
 - Viabilitat del projecte.
- Realització pràctica del projecte:
 - Qualitat tècnica
 - Qualitat formal
 - Essència del resultat
- Presentació pública:

- Estructura de la presentació
- Expressió oral i llenguatge
- Presentació de conclusió

El centre ha d'establir de forma raonada a l'inici de curs la ponderació de cada apartat (cap no pot tenir un valor inferior al 15 % del total).

Per a l'avaluació del Projecte Integrat cal tenir en compte els criteris dels decrets pels quals s'estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

El mòdul de Projecte Integrat s'ha d'avaluar en la seva totalitat, un cop s'han superat els mòduls restants del currículum del cicle formatiu, amb l'excepció de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). El centre ha de preveure la necessitat de tancar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) de l'alumne o alumna el mateix curs acadèmic en què s'avalua el Projecte. No es pot tramitar el títol fins que la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) no estigui acabada i avaluada.

L'alumne o alumna que no ha superat algun dels mòduls del cicle i, per tant, no pot ser avaluat, no perd la convocatòria; en l'acta hi ha de constar “no qualificat/ada” (NQ).

L'avaluació final correspon a una comissió que designa el director o directora del centre, que està integrada per:

- el president o presidenta, que és el coordinador o coordinadora del cicle;
- el secretari o secretària, que és el tutor o tutora del grup classe, i
- un màxim de tres vocals, designats entre els professors del centre i professionals de l'especialitat i/o representants d'entitats, institucions o empreses de l'entorn del cicle.

Al [web de la XTEC](#) hi ha els continguts, els procediments i l'avaluació del Projecte Integrat amb un model de rúbrica. El centre la pot adequar al seu cicle, ajustant els conceptes i descriptors de cadascun dels apartats.

A l'inici de curs el centre ha d'informar l'alumnat dels criteris d'avaluació del Projecte Integrat (rúbrica d'avaluació), que ha de publicar en els seus mitjans de difusió (tauler d'anuncis, web, o d'altres).

4.4.3 La tutoria de l'Obra Final o el Projecte Integrat

Les principals tasques de la tutoria del mòdul d'Obra Final o el Projecte Integrat són les següents:

- Proporcionar les directrius que ajudin l'alumne o alumna a treballar en la fonamentació teòrica del treball.
- Orientar l'alumne o alumna sobre els mètodes de treball més adients, la planificació

i la distribució temporal.

- Orientar i assessorar en la realització pràctica: els aspectes tècnics i la manipulació d'eines i materials amb seguretat.
- Assessorar l'alumne o alumna en els problemes que sorgeixin i reorientar, si cal, el treball.
- Proporcionar pautes per estructurar correctament la presentació final.
- Informar la comissió avaluadora tant del seguiment de l'alumne o alumna com de la realització de l'Obra Final (CFGM) o del Projecte Integrat (CFGS).

4.5 Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

4.5.1 Avaluació del cicle formatiu

L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat és contínua, ha d'atendre l'organització modular i s'ha de fer per unitats formatives.

En l'avaluació final, l'equip docent del cicle formatiu ha de valorar, per a cada alumne o alumna, el grau d'assoliment dels objectius generals en relació amb les competències definides en el perfil professional així com el seu historial acadèmic.

Per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es pot determinar la superació de les unitats formatives pendents i atorgar, a les unitats, la qualificació que decideixi. En aquest cas cal fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació de la unitat formativa, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi ha d'escriure l'expressió "*Requalificat/ada per la junta d'avaluació".

La nota mitjana final del cicle formatiu s'obté quan s'han superat els mòduls impartits al centre educatiu i a la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). Consisteix en la mitjana ponderada de les notes mitjanes ponderades dels mòduls que componen el cicle i s'expressa amb tres decimals.

En els cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny la qualificació final es pondera per hores lectives.

En els cicles formatius de grau superior d'arts plàstiques i disseny la qualificació final es pondera per crèdits ECTS.

Si en el cicle s'ha convalidat algun mòdul, per calcular la nota mitjana final no s'ha de computar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), atès que la seva qualificació es formula en termes "apte/a" o "no apte/a", ni tampoc els mòduls que hagin estat objecte de convalidació, sense trasllat de qualificació, i/o exempció per la seva correspondència amb la pràctica laboral.

4.5.2 Avaluació del mòdul formatiu

La qualificació d'un mòdul és numèrica, del 0 al 10, sense decimals, i és el resultat de la mitjana ponderada de les unitats formatives que el componen.

En els cicles formatius de grau mitjà, per obtenir la qualificació ponderada d'un mòdul cal multiplicar les hores per la qualificació de cada unitat formativa, i la suma d'aquests productes es divideix pel nombre total d'hores del mòdul.

En els cicles formatius de grau superior, per obtenir la qualificació ponderada d'un mòdul cal multiplicar els crèdits ECTS per la qualificació de cada unitat formativa, i la suma d'aquests productes es divideix pel nombre total de crèdits ECTS del mòdul.

La superació del mòdul s'obté amb l'avaluació positiva de les unitats formatives que el componen.

Els mòduls superats acrediten les unitats de competència a les quals s'associen, d'acord amb la relació que s'estableix en el perfil professional del títol.

4.5.3 Avaluació de la unitat formativa

L'avaluació s'ha de fer tenint en compte els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació que s'estableixen en cada unitat formativa.

La qualificació de les unitats formatives és numèrica, entre 0 i 10, amb un decimal. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva d'una unitat formativa o mòdul; així, no es poden repetir unitats formatives ja superades per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a segones convocatòries de recuperació ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

Els centres han de generar registres d'avaluació on es concreti, per a cada alumne o alumna, el grau d'assoliment de cada resultat d'aprenentatge de les unitats formatives.

Aquests registres, com la resta de documentació acadèmica, han d'estar a disposició de la Inspecció d'Educació.

4.5.4 Convocatòries per a l'avaluació

En el règim presencial, es pot avaluar d'una unitat formativa un alumne o alumna en quatre convocatòries ordinàries com a màxim, excepte en la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), en què només es pot avaluar de dues. Amb caràcter excepcional, l'alumne o alumna pot sol·licitar al director o directora del centre una cinquena convocatòria extraordinària per malaltia, discapacitat o altres motius que en condicionin o impedeixin el desenvolupament dels estudis. El director o directora del centre ha de resoldre la sol·licitud.

Amb cada matrícula a les unitats formatives, l'alumne o alumna disposa de dues convocatòries; la presentació a la primera és obligatòria i la presentació a la segona és voluntària. Si l'alumne o alumna no s'hi presenta, no es compta a l'efecte del còmput màxim (hi ha de constar "no presentat/ada" (NP)).

La primera convocatòria es considera en finalitzar la unitat formativa, a la fi del trimestre o quadrimestre. La segona convocatòria l'estableix el centre en els mesos de juny o setembre, segons la programació i el calendari escolar.

En el cas del mòdul de l'Obra Final, en els cicles formatius de grau mitjà, i del mòdul de Projecte Integrat, en els cicles formatius de grau superior, la segona convocatòria ha de quedar establerta en la primera setmana de setembre. Cal tenir aprovats la resta mòduls.

L'alumne o alumna que ha perdut el dret a l'avaluació contínua per faltes d'assistència (cal com a mínim l'assistència al 80 % de les classes) o que abandona, perd la primera convocatòria i ha de constar com a "no avaluat/ada".

En aquest cas, el centre ha d'establir els requisits perquè l'alumne o alumna pugui optar a la segona convocatòria.

El professor o professora del mòdul ha d'establir les estratègies de recuperació de la segona convocatòria, que poden consistir en activitats puntuals o contínues i que s'han de preveure en la programació de la unitat formativa, així com el seu seguiment. Les activitats de recuperació no s'han d'entendre com un sol examen, ni l'avaluació contínua com a exàmens continus.

Cal informar l'alumne o alumna de les activitats que ha de dur a terme per recuperar les unitats formatives suspeses, així com del període i les dates de les revisions de les activitats i l'avaluació corresponent en segona convocatòria.

L'alumne o alumna pot sol·licitar al director o directora del centre la renúncia a la convocatòria de tots o algun dels mòduls que componen el cicle formatiu, i/o de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). La renúncia a la convocatòria es reflecteix als documents d'avaluació amb l'expressió "renúncia". La renúncia afecta els mòduls no finalitzats, i es mantenen les qualificacions de les unitats formatives obtingudes fins al moment de la renúncia.

L'alumne o alumna pot sol·licitar la renúncia de convocatòria d'una unitat formativa dintre del termini establert pel centre i, en qualsevol cas, sempre abans que hagi transcorregut el 75 % del temps destinat a la seva impartició. Solament es pot presentar una sol·licitud de renúncia fora del termini establert per causes de força major degudament justificades i sempre sobre unitats formatives no avaluades.

Per concedir la renúncia són causes suficients, si es justifica documentalment, les que generen una absència prolongada de classe, per exemple una malaltia o un accident de l'alumne o alumna, o d'un familiar, l'atenció a familiars, la maternitat o paternitat, un canvi de condicions en el treball o la incorporació a un lloc de treball, i altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari. El director o directora del centre és qui resol la sol·licitud de renúncia.

La renúncia de convocatòria d'una unitat formativa no es computa a l'efecte del còmput màxim de convocatòries.

Avançament de convocatòria per a la finalització del cicle

L'alumne o alumna de segon curs amb unitats formatives o mòduls pendents del curs

anterior o repetidor de segon, per finalitzar els estudis el primer quadrimestre, pot sol·licitar al director o directora de l'escola l'avançament de convocatòria, dins del termini establert pel centre.

Per poder sol·licitar l'avançament de convocatòria s'ha d'estar matriculat de totes les unitats formatives i mòduls necessaris per finalitzar els estudis, incloent-hi la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers, l'Obra Final o el Projecte Integrat. Els mòduls i/o les unitats formatives sobre les quals es demani avançar convocatòria han d'haver estat cursades per l'alumne o alumna el curs anterior i no superades (ja sigui per suspès/esa, no presentat/ada o renúncia de convocatòria).

En cas que es concedeixi a l'alumne o alumna l'avançament de convocatòria, es computa com una convocatòria ordinària de les quatre de què disposa, no hi pot renunciar i ni tornar a la convocatòria del calendari inicial.

L'alumne o alumna ha de lliurar en la data senyalada en la resolució d'avançament de convocatòria del director o directora del centre, les activitats i/o els projectes dels quals el professorat dels mòduls i/o unitats formatives li haurà proporcionat l'enunciat i sobre els quals s'haurà fet el seguiment en tutories individualitzades i modalitat semipresencial.

Avançament de convocatòria per a la finalització del cicle

L'alumne o alumna de segon curs amb unitats formatives o mòduls pendents del curs anterior o repetidor de segon, per finalitzar els estudis el primer quadrimestre, pot sol·licitar al director o directora de l'escola l'avançament de convocatòria, dins del termini establert pel centre.

Per poder sol·licitar l'avançament de convocatòria s'ha d'estar matriculat de totes les unitats formatives i mòduls necessaris per finalitzar els estudis, incloent-hi la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers, l'Obra Final o el Projecte Integrat. Els mòduls i/o les unitats formatives sobre les quals es demani avançar convocatòria han d'haver estat cursades per l'alumne o alumna el curs anterior i no superades (ja sigui per suspès/esa, no presentat/ada o renúncia de convocatòria).

En cas que es concedeixi a l'alumne o alumna l'avançament de convocatòria, es computa com una convocatòria ordinària de les quatre de què disposa, no hi pot renunciar i ni tornar a la convocatòria del calendari inicial.

L'alumne o alumna ha de lliurar en la data senyalada en la resolució d'avançament de convocatòria del director o directora del centre, les activitats i/o els projectes dels quals el professorat dels mòduls i/o unitats formatives li haurà proporcionat l'enunciat i sobre els quals s'haurà fet el seguiment en tutories individualitzades i modalitat semipresencial.

4.5.5 Promoció de curs

Per passar de curs en un cicle formatiu, l'alumne o alumna ha d'obtenir l'avaluació positiva de les unitats formatives, la càrrega de les quals ha de ser el 75 % del conjunt

planificat en el primer curs, com a mínim. En els cicles formatius de grau superior, cal tenir avaluació positiva de 45 ECTS dels 60 del primer curs.

L'alumne o alumna que supera un nombre d'unitats formatives igual o superior al 75% del conjunt planificat en el primer curs es pot matricular del segon curs i ha de cursar obligatòriament les unitats formatives no superades el primer curs.

En cas contrari, s'ha de matricular de les unitats formatives no superades el primer curs del cicle i, opcionalment, de les unitats formatives del segon curs que no tinguin incompatibilitat horària o curricular significativa, segons el projecte del centre i la disponibilitat de places.

Tanmateix, les normes d'organització i funcionament del centre poden determinar en quines circumstàncies excepcionals, relacionades amb incompatibilitats curriculars o horàries, un alumne o alumna ha de matricular-se només de les unitats formatives del primer curs, malgrat haver superat el 75% del conjunt del primer curs.

Si l'alumne o alumna passa de curs amb unitats formatives pendents se li ha de recomanar l'assistència a les classes, si no hi ha incompatibilitat horària. El centre ha de definir com cal fer el seguiment del progrés de l'alumnat amb unitats formatives pendents, i les estratègies i les accions que es duren a terme amb l'objectiu de millorar-ne i optimitzar els resultats en el desenvolupament de les competències necessàries.

4.5.6 Procediment per a la mobilitat

Quan un alumne o alumna sol·licita el trasllat d'expedient acadèmic a fi de continuar els estudis en un centre pertanyent a una altra administració educativa, i s'accepta aquesta sol·licitud, s'ha de fer l'ajustament corresponent de continguts amb una reorganització curricular individualitzada perquè l'alumne o alumna s'incorpori al curs que li correspon.

A aquest efecte, els mòduls aprovats en la seva totalitat similars o coincidents en continguts i durada o valor en crèdits ECTS als que s'estableixen al seu pla d'estudis, s'han de reconèixer de manera automàtica traslladant la qualificació del centre d'origen; per a altres casos es pot preveure la superació de complements de formació que es considerin convenients.

Els complements de formació previstos en els procediments o les incorporacions a un nou pla d'estudis, s'han de fer des de les unitats formatives i s'han d'expressar en qualificacions numèriques o d'"apte/a" i "no apte/a", segons estableixi la resolució.

Els mòduls objecte de reconeixement a l'efecte de la incorporació de l'alumne o alumna a un pla d'estudis que en substitueix un d'anterior, consten a l'acta com a "continguts reconeguts".

El director o directora del centre ha de trametre una proposta argumentada de l'ajustament dels continguts als coneixements adquirits per l'alumne o alumna provinent d'un altre centre amb una reorganització curricular individualitzada necessària de l'alumnat que s'incorpora al seu centre en una nova distribució del pla d'estudis, juntament amb la documentació aportada del centre de procedència, als serveis

territorials o, si escau, al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals han de trametre l'escrit, juntament amb l'informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial a l'efecte de coneixement i constància.

4.5.7 Exempció de mòduls formatius determinats i de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) per la seva correspondència amb l'experiència laboral

Es pot determinar l'exempció de mòduls formatius en el currículum del cicle i de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) per la seva correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'acrediti, com a mínim, un any d'experiència relacionada amb els coneixements, les capacitats i les destreses i, si escau, les unitats de competència pròpies dels mòduls i/o de l'exercici professional específic del cicle formatiu corresponent, d'acord amb el que estableix la norma que regula cada títol.

L'exempció del 100 % de les hores de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) s'atorga si l'alumne o alumna acredita experiència professional (relacionada amb l'àmbit professional i de treball, i les principals ocupacions i llocs de treball del cicle formatiu) que es correspon a un nombre d'hores igual o superior.

Els criteris d'exempció de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i la seva tramitació són els que es recullen a la publicació [Normativa de la formació pràctica en centres de treball](#).

L'experiència laboral a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'acreditar amb la documentació següent:

- Certificat de l'empresa on s'ha adquirit l'experiència laboral; hi ha de constar la durada del contracte, l'activitat exercida i el període en què s'ha dut a terme l'activitat.
- En el cas de treballadors per compte propi, certificat d'alta en el Cens d'obligats tributaris i evidències de l'activitat exercida.

Els mòduls formatius i la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) objecte d'exempció perquè es corresponen amb la pràctica laboral figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna com a "exempt/a".

Els mòduls objecte d'exempció perquè es corresponen amb la pràctica laboral no computen per calcular la nota mitjana final.

La tramitació de la sol·licitud d'exempció dels mòduls formatius per correspondència amb l'experiència laboral s'ha de fer des del servei d'assessorament i reconeixement acadèmic dels aprenentatges d'estudis professionals d'arts plàstiques i disseny per la seva correspondència amb l'experiència laboral que ofereixen els centres autoritzats.

Els centres que vulguin implantar o continuar oferint el servei d'assessorament i/o el servei de reconeixement acadèmic com a centres autoritzats, o bé per donar-se d'alta

del servei, han d'estar en qualitat per prestar aquests serveis i han de fer arribar les seves dades a l'àrea de mesures flexibilitzadores que coordina la Direcció General de la Formació Professional Inicials i Ensenyaments de Règim Especial, en els terminis que s'estableixin.

4.5.8 Reconeixement d'estudis i crèdits ECTS

El [Reial decret 1618/2011](#), de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior, estableix el reconeixement de crèdits que l'alumnat pot sol·licitar segons els estudis cursats i els que vol cursar, que depèn de la durada dels currículums o plans d'estudi.

Els estudis reconeguts no poden superar el 60 % dels crèdits del pla d'estudis o del currículum del títol que es pretén cursar.

Les sol·licituds s'han de presentar en el termini des que l'alumne o alumna es matricula fins passat un mes des de l'inici oficial del curs en què està matriculat.

El director o directora del centre ha de trametre les sol·licituds de reconeixement de l'alumnat a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, les quals s'han d'acompanyar de l'acreditació oficial dels estudis dels quals se sol·licita el reconeixement, és a dir, el títol oficial d'educació superior expedit per les autoritats competents o certificat substitutori. En el cas d'estudis parcials, cal aportar el certificat acadèmic oficial corresponent als estudis superats.

El termini màxim per resoldre i notificar les resolucions és de tres mesos a partir de l'endemà del dia d'entrada de la sol·licitud en el registre. Si passat aquest termini no es rep cap resolució expressa, s'ha d'interpretar com a silenci administratiu.

En el cas dels mòduls o unitats formatives reconeguts, cal computar la qualificació obtinguda al centre d'origen; els que siguin objecte de reconeixement figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna com a "continguts reconeguts".

4.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny a les escoles d'art

El centre pot determinar l'organització del pla d'estudis dels cicles formatius de forma trimestral o quadrimestral. Les unitats formatives s'han de programar de manera que cada unitat es pugui completar preferiblement en un trimestre o quadrimestre, depenent de l'organització del centre. Els cicles formatius de grau superior es distribueixen en 60 ECTS per curs (aproximadament 20 ECTS trimestrals o 30 ECTS quadrimestrals).

L'equip docent assignat al cicle de formació específica ha d'elaborar, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels continguts corresponents al cicle de formació específica i els criteris generals del desenvolupament curricular i d'avaluació de l'aprenentatge.

Cada final de curs acadèmic cal fer una valoració de l'adequació de l'organització i la programació dels cicles de formació específica a l'entorn socioeconòmic i cultural per revisar i actualitzar allò que es consideri convenient.

L'organització del cicle de formació específica ha d'incloure, almenys, les decisions relatives als aspectes següents:

- Mòduls. Distribució dels mòduls al llarg del cicle; per cadascun cal que hi consti les dates previstes d'inici i d'acabament, la durada en hores, les unitats formatives que el componen i el nombre d'hores lectives setmanals.
- Desplegament del currículum.
- Crèdits ECTS i hores lectives de lliure disposició. Criteris per a la creació d'un nou mòdul o unitat formativa, distribució dels ECTS i de les hores lectives al cicle de grau superior.
- Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius. Mòduls professionals o unitats formatives amb activitats d'ensenyament i d'aprenentatge en llengua anglesa als cicles de grau mitjà.
- Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). Criteris per a l'organització.
- Obra Final o Projecte Integrat. Criteris per a l'organització.
- Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny. Criteris generals sobre l'avaluació dels mòduls professionals i les unitats formatives.
- Espais docents i recursos que s'han d'utilitzar en el desenvolupament del cicle.
- Atribució docent del professorat.

4.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOE)

4.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE

Títol Reial decret	BOE	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra Final
<i>Ceràmica artística</i>						
37/2010, 15 de gener	Núm.33, 6.3.2010	Decoració Ceràmica	1.600 h	1.485 h	115 h	66 h
37/2010, 15 de gener	Núm.33, 6.3.2010	Terrisseria	1.600 h	1.485 h	115 h	66 h
<i>Comunicació gràfica i audiovisual</i>						
1436/2012, 11 d'octubre	Núm. 265, 3.11.2012	Assistència al Producte Gràfic Imprès	1.600 h	1.400 h	200 h	66 h
1436/2012, 11 d'octubre	Núm. 265, 3.11.2012	Assistència al Producte Gràfic Interactiu	1.600 h	1.400 h	200 h	66 h
<i>Escultura</i>						

228/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Forja Artística	1.600 h	1.485 h	115 h	66 h
225/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Reproduccions Artístiques en Fusta	1.600 h	1.485 h	115 h	66 h
226/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Reproduccions Artístiques en Pedra	1.600 h	1.485 h	115 h	66 h

4.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE

Títol Reial decret	BOE	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Projecte integrat
<i>Ceràmica artística</i>						
37/2010, 15 de gener	Núm. 33, 6.3.2010	Ceràmica Artística	2.000 h 120 ECTS	1.882 h 105 ECTS	118 h 5 ECTS	100 h 10 ECTS
37/2010, 15 de gener	Núm. 33, 6.3.2010	Modelisme i Matriceria Ceràmica	2.000 h 120 ECTS	1.882 h 105 ECTS	118 h 5 ECTS	100 h 10 ECTS
<i>Comunicació gràfica i audiovisual</i>						
1427/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Animació	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1434/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Còmic	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1432/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Fotografia	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1430/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Audiovisual	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1429/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Impresa	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1428/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Interactiva	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1431/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Publicitària	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1433/2012, 11 d'octubre	Núm.265, 3.11.2012	Il·lustració	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS

<i>Escultura</i>						
223/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Daurat, Argentat i Policromia	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
219/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Ebenisteria Artística	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
221/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Fosa Artística	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
222/2015, 27 de març	Núm 97, 23.4.2015	Motlles i Reproduccions Escultòriques	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
220/2015, 27 de març	Núm. 101, 28.4.2015	Escultura Aplicada a l'Espectacle	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
218/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Tècniques Escultòriques	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
227/2015, 27 de març	Núm. 97, 23.4.2015	Tècniques Escultòriques en Fusta	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
229/2015, 27 de març	Núm. 101, 28.4.2015	Tècniques Escultòriques en Metall	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
230/2015, 27 de març	Núm .101, 28.4.2015	Tècniques Escultòriques en Pedra	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
231/2015, 27 demarç	Núm. 110, 8.5.2015	Tècniques Escultòriques en Pell	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS

5 Aspectes comuns als cicles de grau mitjà i grau superior d'arts plàstiques i disseny

5.1 Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)

5.1.1 Distribució, finalitats i objectius de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)

La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) es pot fer al mateix temps que els mòduls o bé de manera intensiva al final del curs, o durant la realització de

l'Obra Final o del Projecte Integrat, i s'ha de fer prioritàriament en el segon curs.

Si per completar el període de pràctiques se sobrepassen les dates previstes per a l'avaluació final dels mòduls, s'ha de fer constar "p. av." (pendent d'avaluació) en l'apartat de formació pràctica de l'acta d'avaluació del final de curs.

En la sessió d'avaluació que segueixi en acabar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) s'estableix la qualificació, que ha de constar en l'acta d'avaluació extraordinària corresponent.

Distribució

La distribució de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) la determina cada centre i ha de seguir, amb caràcter general, el calendari escolar; s'ha de fer entre les 8 i les 22 hores.

La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) es pot fer en un període o més; es poden fer fins a quatre hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle, i es poden fer fins a set hores diàries, en modalitat intensiva, si no coincideixen en el mateix dia amb les hores lectives del cicle.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar altres distribucions de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) amb la petició prèvia escrita del director o directora del centre, que cal raonar en cada cas i presentar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona.

Finalitats

- Desenvolupar estratègies que portin a un acostament entre l'estructura acadèmica i la laboral, tant en un sentit com en l'altre.
- Integrar dins el currículum de l'alumne o alumna totes les accions que estan dins el camp de la transició cap al món laboral.
- Facilitar, tant a l'alumnat com a l'empresa o institució, la possibilitat de dur a la pràctica aquestes accions.

Objectius generals

- Orientar l'alumne o alumna perquè tingui un coneixement més clar de les seves capacitats i interessos.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional en el món laboral.

Objectius específics en matèria de qualificació artística i professional

- Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i les tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.
- Adquirir nous coneixements professionals.
- Desenvolupar, en el context laboral, els coneixements curriculars apresos.

Objectius específics en matèria de qualificació d'inserció professional

- Comprendre el procés productiu i/o les tasques de serveis i participar-hi.
- Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa.

5.1.2 Programació de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT): pla d'activitats

Cada cicle formatiu té associades activitats pròpies del perfil professional. El pla d'activitats defineix les tasques que cal fer a l'empresa, l'estudi o el taller.

5.1.3 Accés a la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)

L'equip docent responsable d'impartir el cicle formatiu, d'acord amb el director o directora del centre, pot establir que per iniciar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) cal que l'alumne o alumna tingui l'avaluació positiva de tots els mòduls lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé una valoració individualitzada, per a l'alumne o alumna que no els hagi superat tots, del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne o alumna pugui obtenir de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT).

5.1.4 Avaluació de la la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)

L'avaluació de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) correspon a la junta d'avaluació del centre educatiu; ha de ser continuada durant l'estada de l'alumne o alumna a l'empresa.

En acabar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), la persona responsable de la formació a l'empresa ha de valorar l'evolució de l'alumne o alumna mitjançant un informe que s'ha d'incorporar al quadern de pràctiques.

A l'hora de determinar la idoneïtat de l'alumne o alumna, el tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa han de tenir en compte la valoració que l'alumne o alumna en fa, i corregir-ne, si cal, les deficiències, fet que ha de quedar recollit en el quadern de pràctiques.

Aquesta avaluació s'ha de fonamentar en els informes emesos pel o per la responsable de la formació de l'alumne o alumna en el centre de treball. Aquesta fase es qualifica com "apte/a" o "no apte/a".

En règim presencial aquesta fase pot ser objecte d'avaluació en dues convocatòries. Amb caràcter excepcional, el Departament pot establir una convocatòria extraordinària per a les persones que han exhaurit el nombre màxim de convocatòries per malaltia, discapacitat o altres motius que condicionin o impedeixin el desenvolupament ordinari dels estudis.

5.1.5 Exempcions de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT)

Els criteris d'exempció i la seva tramitació estan recollits en la publicació [Normativa de la formació pràctica en centres de treball. Instruccions d'aplicació](#) del curs corresponent, de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

5.1.6 Homologació d'empreses

Per resolució comunicada relativa a la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de regular els sistemes d'homologació de les empreses i entitats que acullen alumnes per fer la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), per garantir les condicions adequades i la qualitat requerida.

5.1.7 Seguiment de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers

Correspon al tutor o tutora de pràctiques el seguiment de l'alumne o alumna en la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers, d'acord amb l'[Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula l'FCT i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats, i l'[Ordre EDU/416/2007](#), de 13 de novembre, per la qual es modifica l'article 5 de l'Ordre esmentada. Per tal de fer el seguiment de l'alumne o alumna en la realització de l'FCT, el tutor o tutora de pràctiques ha de fer almenys dues visites.

5.1.8 Proposta d'extinció del conveni per cursar la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers en una determinada empresa o entitat

L'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora del cicle, pot proposar al director o directora del centre l'extinció del conveni per a la realització de la formació pràctica amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se en comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies de l'alumne o alumna que, per la permanència o intensitat, impedeixen o dificulten el desenvolupament normal de la formació pràctica, o en l'incompliment, per part de l'empresa, de les condicions que assegurin el caràcter formatiu de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers o de les normes de seguretat reglamentàries, o pel fet d'haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

L'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), tot i que no s'hagi completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de

formació pràctica pendents.

A les instruccions específiques d'aplicació de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) del curs acadèmic es pot ampliar la informació.

5.2 Avaluació contínua

La finalitat de l'avaluació contínua és regular l'aprenentatge de l'alumnat i el mateix procés d'aprenentatge (avaluació formativa).

Al final del procés d'ensenyament-aprenentatge (avaluació formativa) es fa l'avaluació final (sumatòria) que, a partir dels criteris d'avaluació, qualifica l'alumne o alumna i acredita l'assoliment dels resultats d'aprenentatge i les competències associades.

L'avaluació contínua es fonamenta en la recollida sistemàtica d'informació per part del professor o professora per fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumne o alumna.

L'alumne o alumna ha d'estar prèviament informat sobre les competències requerides, els sistemes i criteris d'avaluació que s'aplicaran i el nivell de resultats d'aprenentatge que es demana sobre les activitats proposades.

Els professors han de fer el seguiment del progrés de l'alumnat segons el sistema establert, amb previsió d'estratègies per al desenvolupament individual de l'alumne o alumna en les competències necessàries i les accions que es duren a terme amb l'objectiu de millorar i optimitzar els resultats.

L'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat en règim presencial requereix l'assistència a un mínim del 80 % de les classes i l'acompliment de la totalitat de les activitats programades.

Una assistència inferior al 80 % no justificada impossibilita l'avaluació, situació que es reflecteix en l'acta amb l'anotació "no avaluat/ada" i que implica la pèrdua de convocatòria. L'alumne o alumna de règim presencial no avaluat per manca d'assistència ha de complir l'assistència mínima el curs següent.

Els documents i les activitats d'avaluació han d'estar sota la custòdia dels professors del centre fins a la finalització del curs següent. A partir d'aquest termini les activitats d'avaluació es poden retornar a l'alumnat o bé destruir-les.

5.2.1 Avaluació compartida de l'alumnat que participa en un conveni de col·laboració

El Departament d'Educació pot establir els mecanismes de cooperació en la formació de l'alumnat amb empreses o entitats. En aquest cas, el centre educatiu i l'entitat participen conjuntament en el seguiment i la valoració de l'alumnat. L'avaluació dels aprenentatges adquirits a l'entitat es fa a partir de la valoració de les activitats

formatives i del grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge dels mòduls formatius que s'han desenvolupat en l'empresa o entitat.

El professors que imparteixen el mòdul o mòduls formatius són els responsables d'avaluar l'alumnat i de determinar-ne les qualificacions finals, a partir dels resultats de les activitats que s'han fet a l'empresa o entitat, les informacions i valoracions de l'empresa o entitat i la memòria, si així es considera, que ha fet l'alumnat, i on consta l'autoavaluació.

Per avaluar els mòduls formatius cal crear una rúbrica consensuada entre l'escola d'art i l'empresa o entitat sobre els continguts que s'imparteixen. El tutor o tutora de l'empresa o entitat ha d'avaluar l'alumne o alumna fent una valoració qualitativa, amb una apreciació descriptiva de l'assoliment dels aprenentatges de l'alumne o alumna dels mòduls impartits. A partir d'aquesta valoració qualitativa, i tenint en compte els treballs que ha fet l'alumne o alumna, el professorat de l'escola d'art avalua l'alumne o alumne fent una valoració quantitativa, i atorga així una qualificació numèrica a aquest mòdul.

5.3 Convalidacions i exempcions dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

5.3.1 Convalidacions en accedir a un cicle

El currículum dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny està format per mòduls establerts per Departament d'Educació i d'altres per normativa bàsica de l'Estat. Al [web de la XTEC](#) es pot consultar la normativa competent de l'ordenació curricular dels mòduls dels cicles (LOGSE i LOE).

Són objecte de convalidació els mòduls formatius i les unitats formatives comuns a diversos cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, del mateix nivell o superior, sempre que tinguin igual denominació, igual o menor durada, continguts i competències coincidents, així com objectius, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació iguals o concordants.

En el cas dels mòduls o les unitats formatives convalidats que tenen la mateixa denominació i currículum, i que són comuns a diversos cicles, cal traslladar la qualificació obtinguda en el primer cicle cursat.

Els mòduls objecte de convalidació figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna amb l'expressió de "continguts reconeguts".

L'alumne o alumna ha d'assistir a classe mentre no hi hagi una resolució positiva.

5.3.2 Mòduls comuns a diversos cicles

Les convalidacions establertes en la normativa que defineix el currículum formatiu, les ha de reconèixer el director o directora del centre educatiu públic on està matriculat

l'alumne o alumna, prèvia sol·licitud personal acompanyada dels documents acreditatius necessaris, que han de quedar incorporats a l'expedient personal de l'alumne o alumna al centre.

El director o directora del centre pot convalidar alguns mòduls de diferents cicles formatius LOGSE segons els criteris i la relació que conté l'[Ordre ECI/3058/2004](#), de 10 de setembre.

El director o directora del centre pot convalidar els mòduls formatius i les unitats formatives comuns a diversos cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, del mateix nivell o superior, sempre que tinguin la mateixa denominació, la mateixa o menor durada, continguts i competències coincidents, així com objectius, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació iguals o concordants.

Les convalidacions dels mòduls i les unitats formatives dissenyats pel centre per a les hores i crèdits de lliure disposició, prèvia sol·licitud de la persona interessada, les ha de reconèixer el director o directora del centre, un cop examinada la documentació acreditativa dels estudis cursats, mitjançant un escrit que s'ha de guardar en l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna juntament amb la documentació acreditativa que acredita la superació del mòdul que es convalida, i que és necessària per al reconeixement.

Aquesta convalidació és possible sempre que es corresponguin a un mateix nivell o superior, quan es treballa sobre les mateixes competències amb un mínim del 75 % de coincidència en continguts i el mateix o un nombre superior de crèdits/hores, i amb un mínim del 80 % de coincidència en càrrega lectiva.

Per concedir les convalidacions és un requisit indispensable que la persona interessada estigui matriculada en els ensenyaments oficials per als quals sol·licita la convalidació. Les convalidacions han de ser reconegudes, amb la sol·licitud prèvia de la persona interessada, pel director o directora del centre on està matriculat l'alumne o alumna, mitjançant un escrit que s'ha de guardar en el seu expedient acadèmic juntament amb la documentació acreditativa que acredita la superació del mòdul que es convalida, i que és necessària per al reconeixement.

5.3.3 Altres convalidacions

Per a altres convalidacions no previstes en l'apartat *Mòduls comuns a diversos cicles*, l'alumne o alumna pot presentar la sol·licitud de convalidació fins passat un mes des de l'inici oficial del curs. L'alumna o alumne ha d'assistir a classe mentre no hi hagi una resolució positiva.

Per a altres convalidacions no previstes, l'alumne o alumna pot presentar la sol·licitud de convalidació des que es matricula fins passat un mes des de l'inici oficial del curs. El director o directora del centre ha de trametre a l'administració corresponent (Ministeri d'Educació i Formació Professional o bé a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial del Departament d'Educació) les sol·licituds de convalidació i la documentació justificativa de l'alumnat.

El centre ha de trametre les sol·licituds de convalidacions no previstes dels estudis LOGSE al Ministeri d'Educació i Formació Professional perquè les resolgui.

Les sol·licituds de convalidacions no previstes dels estudis LOE s'han de trametre:

- al Ministeri d'Educació i Formació Professional, si es volen sol·licitar convalidacions com a mòdul o mòduls sencers,
- a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Estudis de Règim Especial, si es volen sol·licitar convalidacions del mòdul per unitats formatives.

Cal adjuntar, a cada sol·licitud, la documentació següent:

- Resguard de la matrícula.
- Còpia del DNI, passaport o NIE.
- Certificat acadèmic dels ensenyaments cursats, en cas d'estudis parcials, més el títol, en cas d'estudis finalitzats.
- Argumentació de la sol·licitud de convalidació amb la documentació justificativa de la formació cursada. Cal que hi figuri la informació de la càrrega lectiva, la curricular i una descripció breu dels continguts. No cal adjuntar aquesta informació si els ensenyaments superats són cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, cicles de formació professional, ensenyaments superiors de disseny o de conservació i restauració de béns culturals ordenats per la LOGSE o per la LOE.

Els mòduls de projectes de l'especialitat, la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), el Projecte Integrat (CFGS) o Obra Final (CFGM), i el mòdul de Formació en Entorn Professional (FEP) no són mai objecte de convalidació.

5.3.4 Registre i efectes de les convalidacions

En l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna, cal fer constar "convalidat" en els mòduls convalidats.

Els mòduls convalidats sense trasllat de qualificació no es tenen en compte per calcular la qualificació final del cicle de formació específica.

5.4 La junta d'avaluació

La junta d'avaluació l'ha de compondre l'equip docent, és a dir, els professors que intervenen en l'activitat educativa del grup classe durant el curs escolar.

L'alumnat no forma part de la junta d'avaluació. Tanmateix, és possible que participin en les sessions d'avaluació, i s'han d'atènyer al que determinin les normes d'organització i funcionament del centre.

La junta d'avaluació ha de concretar les estratègies d'atenció i orientació a l'alumnat perquè assoleixi els objectius dels ensenyaments.

La junta d'avaluació ha d'adoptar les decisions per consens; en cas contrari, les ha de prendre per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació. El tutor o tutora del grup classe coordina i presideix les sessions d'avaluació i, en col·laboració amb la secretaria acadèmica, és la persona responsable de la correcta gestió de la documentació de la sessió. Ha d'estendre acta del desenvolupament de la sessió, en què han de constar els acords presos. També ha de vehicular l'intercanvi d'informació amb l'alumnat i, si escau, amb les famílies.

Les qualificacions s'han de reflectir en l'acta d'avaluació i en l'expedient acadèmic.

La junta d'avaluació, en la sessió final d'avaluació del cicle, ha d'analitzar, per a cada alumne o alumna, l'aprenentatge en el conjunt dels mòduls formatius corresponents al cicle formatiu en relació amb les competències professionals artístiques, personals i socials expressades en els objectius generals del cicle formatiu, així com l'històric acadèmic.

Per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es pot determinar la superació de les unitats formatives pendents i atorgar, a les unitats, la qualificació que es decideixi. En aquest cas cal fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació de la unitat formativa, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'ha d'escriure l'expressió "*Requalificat/ada per la junta d'avaluació".

Sessions de la junta d'avaluació

La junta d'avaluació ha de fer durant el curs acadèmic un mínim de tres sessions d'avaluació, dues quadrimestrals i una final.

A l'inici de cada cicle formatiu, abans de la primera sessió d'avaluació, s'ha de fer una avaluació inicial del cicle formatiu que té per objectiu avaluar globalment la incorporació dels nous alumnes al cicle, ajustar la programació prevista i reorientar-la, si escau.

La junta d'avaluació es pot reunir, convocada pel tutor o tutora del cicle, quan calgui, per avaluar i proposar la certificació de l'alumnat que es matricula per mòduls solts o unitats formatives.

En cada sessió de la junta d'avaluació cal qualificar les unitats formatives i els mòduls formatius que l'alumne o alumna hagi finalitzat i s'hi han d'incorporar, si escau, les qualificacions corresponents a les segones convocatòries.

En el cas de les unitats formatives iniciades i no finalitzades en el moment de la sessió de la junta d'avaluació, s'ha de donar informació orientativa sobre la progressió dels aprenentatges.

Les sessions de la junta d'avaluació tenen com els objectius següents:

- Valorar el desplegament del cicle i la seqüenciació i adequació de la programació a les necessitats formatives i l'actitud i motivació general de l'alumne o alumna.
- Coordinar l'equip docent.
- Proposar actuacions i adoptar decisions per corregir les deficiències observades en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment per part de l'alumne o alumna dels resultats d'aprenentatge treballats durant el període d'avaluació.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment per part de l'alumne o alumna de les competències professionals, personals i socials i dels objectius generals del cicle formatiu.
- Valorar l'historial acadèmic de l'alumne o alumna.
- Qualificar l'alumne o alumna amb relació a les unitats formatives finalitzades i als mòduls corresponents.
- Valorar la programació desenvolupada al llarg del període que és objecte d'avaluació i proposar, si escau, actuacions correctores del procés d'ensenyament i aprenentatge per incorporar-les a la planificació dels ensenyaments del curs següent.

5.5 Matrícula d'honor

Si un alumne o alumna obté una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9, se li pot consignar la menció de "matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets.

Sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu es pot concedir una menció de matrícula d'honor per cada 20 alumnes, i una altra si en resulta una fracció sobrant; s'entén per alumnes avaluats del darrer curs els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics establerts en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

5.6 Còpia o plagi i honestat acadèmica

Les noves tecnologies de la comunicació permeten l'accés universal a la informació, però alhora en possibiliten el mal ús o l'apropiació indeguda, per la qual cosa el centre ha de vetllar perquè tot l'alumnat conegui i respecti la llei i els codis ètics de la bona pràctica, les idees bàsiques de la propietat intel·lectual i els drets d'autoria, i la normativa en relació amb la còpia i el plagi.

El centre ha de fer constar a les seves Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) els acords presos en claustre i les mesures correctores adients en referència a la còpia o plagi, tant en treballs com en proves o exàmens.

5.7 Participació de les escoles d'art en els projectes dels convenis de col·laboració del Departament d'Educació

El Departament d'Educació considera necessari col·laborar amb les empreses i entitats relacionades amb l'art i el disseny per a la formació artística, tècnica i tecnològica adequada per a l'exercici qualificat de les competències professionals pròpies relacionades amb els cicles.

En aquest sentit, el Departament d'Educació signa convenis de col·laboració amb la finalitat d'endegar projectes de treball que fomentin la promoció i inserció laboral de l'alumnat dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny.

Les escoles d'art i disseny es poden sumar a aquests convenis notificant el seu interès al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial, per tal de concretar-ne la participació.

L'equip docent del centre, a partir de les propostes que s'han presentat, pot elaborar activitats de projectes des dels mòduls, d'Obra Final o de Projecte Integrat, per impartir en el cicle que, a més dels aspectes referents a la programació d'objectius, de continguts i d'avaluació, ha d'incloure també els criteris organitzatius, funcionals i de recursos humans.

El Departament d'Educació, des del Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial, fa el seguiment de la programació i el desenvolupament dels projectes en les escoles d'art que hi participin.

6 Accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

6.1 Grau mitjà

Per accedir a un cicle de formació específica de grau mitjà cal tenir el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria o l'equivalent, i acreditar les aptituds per cursar-lo mitjançant la superació d'una prova específica.

Les equivalències a efectes acadèmics de títols i estudis amb el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria (GESO) són les següents:

- Títol de tècnic o tècnica auxiliar de la Llei 14/1970
- Segon de batxillerat unificat i polivalent (BUP)
- Segon curs del primer cicle experimental de reforma dels ensenyaments mitjans
- Mòdul professional de nivell 2
- Tercer curs d'ensenyaments comuns del pla 63 o segon curs d'ensenyaments comuns experimental d'arts aplicades i oficis artístics
- Segon de BUP amb un màxim de dues matèries pendents dels dos primers cursos.

Els títols o certificats que permeten l'exempció de la part específica de la prova són els següents:

- Títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny.

- Certificat de superació amb aprofitament dels cursos comuns d'arts aplicades i oficis artístics (plans d'estudis establerts els anys 1963, 1984 o 1986).
- Títol de tècnic o tècnica de formació professional d'una família equivalent a una d'arts plàstiques i disseny, d'acord amb la taula d'equivalències següent:

Família d'arts plàstiques i disseny	Famílies de formació professional
Arts aplicades al llibre	Arts gràfiques
Arts aplicades a la indumentària	Tèxtil, confecció i pell Imatge personal
Art floral	Agrària
Ceràmica artística	Vidre i ceràmica
Disseny d'interiors	Edificació i obra civil
Comunicació gràfica i audiovisual	Arts gràfiques Imatge i so
Disseny industrial	Fabricació mecànica Fusta, moble i suro
Tèxtils artístics	Tèxtil, confecció i pell

- Resolució d'exempció reconeguda per la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial per haver acreditat experiència professional.

Les persones que no tenen el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria també hi poden accedir si tenen 17 anys o els compleixen durant l'any natural d'accés al cicle i superen una prova d'accés. Les persones que superen el Curs de formació específica per a l'accés als cicles de grau mitjà queden exemptes de fer la part general de la prova d'accés.

Pel que fa a la prova específica d'accés, l'alumnat de quart d'ESO que cursa l'assignatura optativa d'Educació Visual i Plàstica en un centre que es coordini amb l'escola d'art de l'entorn, pot rebre determinada formació, en què el resultat final de l'avaluació tingui validesa com a prova d'accés. Aquesta formació es pot materialitzar de dues maneres:

- L'institut o centre d'ESO i l'escola d'art de l'entorn fan una activitat conjunta, al final de la qual es pot plantejar una prova d'accés.
- S'utilitza una proposta formativa que les escoles d'art han confeccionat per als instituts o centres de secundària de nou hores de durada, que es pot incorporar com a part curricular de la matèria, al final de la qual es fa la prova d'accés, integrada en aquesta proposta.

El treball final el valoren conjuntament el professor o professora de secundària

d'Educació Visual i Plàstica de l'institut i el professor o professora d'arts plàstiques i disseny de l'escola d'art (membre de la comissió avaluadora de les proves d'accés). La qualificació positiva demostra l'assoliment dels coneixements necessaris per accedir als cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny i té validesa com a prova d'accés específica. L'escola d'art ha de custodiar el material corresponent.

Si l'alumne o alumna ho sol·licita, l'escola d'art pot emetre un certificat que és vàlid per a l'accés als cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny. La superació de l'ESO és una condició necessària per fer la sol·licitud del certificat.

Si les escoles d'art fan aquesta oferta formativa als instituts i centres de l'entorn, ho han de comunicar als serveis territorials (o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona) i al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial.

Quan s'acaba la formació han de trametre al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial una memòria que inclogui la descripció de l'experiència: professors implicats, activitat formativa, models de prova emprats i solucionari, nombre de participants, resultats obtinguts i valoració.

6.2 Grau superior

Per accedir als cicles de grau superior cal tenir el títol de batxillerat o l'equivalent i superar una prova específica d'accés.

Les equivalències a efectes acadèmics de títols i estudis amb el títol de batxiller (LOE) són els següents:

- Títol de batxiller LOGSE
- Curs d'orientació universitària (COU)
- Segon curs d'una modalitat de batxillerat experimental
- Curs preuniversitari
- Títol de mestre o mestra d'ensenyament primari.

Els títols o certificats que permeten l'exempció de la part específica de la prova són els següents:

- Títol de batxiller de la modalitat d'arts o d'artístic experimental.
- Títol de batxiller d'altres modalitats si s'han cursat tres matèries de la via d'arts plàstiques de la modalitat d'arts.
- Títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny.
- Títol de tècnic o tècnica superior de formació professional d'una família equivalent a una d'arts plàstiques i disseny, a l'efecte de la prova d'accés, d'acord amb la taula d'equivalències següent:

Família d'arts plàstiques i disseny	Famílies de formació professional
Arts aplicades al llibre	Arts gràfiques

Arts aplicades a la indumentària	Tèxtil, confecció i pell Imatge personal
Art floral	Agrària
Ceràmica artística	Vidre i ceràmica
Disseny d'interiors	Edificació i obra civil
Comunicació gràfica i audiovisual	Arts gràfiques Imatge i so
Disseny industrial	Fabricació mecànica Fusta, moble i suro
Tèxtils artístics	Tèxtil, confecció i pell

- Títol superior d'arts plàstiques o títol superior de disseny, en les diferents especialitats.
- Títol de graduat o graduada en arts aplicades i oficis artístics, en alguna de les especialitats dels plans d'estudis establerts els anys 1963, 1984 o 1986.
- Títol superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals, en les seves diferents especialitats.
- Llicenciatura en Belles Arts o certificat de superació de la prova específica d'accés a aquests ensenyaments.
- Arquitectura.
- Enginyeria tècnica en disseny industrial.
- Resolució d'exempció reconeguda per la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial per haver acreditat experiència professional.

Les persones que no tenen el títol de batxillerat també hi poden accedir si superen la prova d'accés. Per poder fer la prova cal tenir 19 anys (o complir-los l'any en què es fa la prova). A partir de l'any en què se'n compleixen 18, també es pot fer si s'acredita un títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny relacionat amb aquell al qual es vol accedir. Les persones que disposen del títol de tècnic o tècnica i superen el Cours de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) queden exemptes de fer la part general de la prova d'accés.

La informació sobre la preparació i l'organització de les proves d'accés es pot consultar al web del Departament d'Educació > Proves > [Proves d'accés](#).

La informació sobre el Cours de preparació per a l'accés als cicles de grau mitjà i el Cours de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) es pot consultar al web [Estudiar a Catalunya](#).

7 Compleció dels ensenyaments dels cicles de la família de disseny gràfic LOGSE que s'extingeixen

L'alumne o alumna que ha cursat els cicles formatius ordenats per la LOGSE i que no s'incorpora a les noves titulacions ordenades per la LOE pot completar les titulacions cursades durant els dos cursos acadèmics següents a l'extinció per la implantació del nou títol al centre educatiu, tant públic com privat, on l'alumne o alumna va formalitzar la darrera matrícula en el cicle.

Els centres educatius públics han de gestionar, de manera unificada, les activitats de compleció per als alumnes que es troben en aquesta situació.

7.1 Procés de compleció

La compleció d'estudis es pot fer mitjançant:

- les activitats de recuperació i d'avaluació
- les proves d'avaluació.

Per al mateix cicle formatiu i curs acadèmic les dues vies són excloents entre si.

La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) es pot fer durant els dos cursos següents a l'extinció del cicle: per poder-ho fer el centre educatiu ha de matricular l'alumnat en aquesta fase i fer-ne el seguiment.

Si s'esgota el període de compleció, per obtenir la titulació, l'alumne o alumna es pot incorporar a un pla d'estudis que substitueixi l'anterior i sol·licitar la convalidació per reconeixement dels mòduls.

Els mòduls reconeguts per la incorporació de l'alumnat a un pla d'estudis que substitueix l'anterior, consten a l'acta amb l'expressió "continguts reconeguts".

7.2 Informació a l'alumnat sobre la compleció

L'alumnat que ha estat matriculat en el centre o bé que prové de les convocatòries de proves d'obtenció de títols o d'acreditació de competències dels cicles formatius LOGSE ja extingits, pot completar el pla d'estudis iniciat mitjançant les activitats de recuperació i les proves d'avaluació que el centre determini, d'acord amb el que s'estableix en l'[Ordre EDU/362/2009](#), de 17 de juliol, i la [Resolució EDU/3982/2010](#), de 10 de desembre.

8 Reclamacions motivades per les qualificacions

D'acord amb l'[article 21.2.d i e](#) de la Llei 12/2009, d'educació, i el [Decret 279/2006](#), els alumnes o els pares o tutors legals, en el cas dels menors d'edat, tenen dret a sol·licitar aclariments per part dels professors respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a

resultat del procés d'avaluació, s'adoptin en el seu moment.

8.1 Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs

Si les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) no ho disposen altrament, les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs que no es resolen directament entre el professor o professora i l'alumne o alumna afectat, s'han de presentar al tutor o tutora, que les ha de traslladar al departament o seminari corresponent per tal que s'estudiïn.

En tot cas, la resolució definitiva correspon al professor o professora i la reclamació i la resolució adoptada han de constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o registre documental de funció equivalent, i s'han de comunicar a l'equip docent del grup corresponent.

8.2 Reclamacions per qualificacions finals de curs o d'Obra o Projecte Final o Projecte Integrat

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne o alumna al final de cada mòdul, si no les resol directament la junta d'avaluació, cal adreçar-les per escrit al director o directora del centre en el termini de dos dies lectius. El director o directora ha de traslladar la reclamació al departament o òrgan equivalent corresponent perquè, en una reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts i formuli la proposta corresponent. Si consta tan sols d'un o dos membres, l'òrgan s'ha d'ampliar fins a tres amb els professors que el director o directora designi (entre els professors d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius).

Si l'alumne o alumna (o els pares o tutors legals, si és menor d'edat) no està d'acord amb la resolució, pot reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant un escrit, que cal presentar al centre (adreçat al director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a l'òrgan competent del Consorci d'Educació de Barcelona), que ha de seguir el procediment que es detalla tot seguit:

- Trametre l'escrit, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials, o al Consorci d'Educació de Barcelona, conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció d'Educació n'emeti l'informe.
- Quan de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, si el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació de Barcelona, ho considera necessari, pot encarregar aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat en l'avaluació, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o

inspectora proposat per la Inspecció d'Educació.

- Un cop vist l'informe de la Inspecció d'Educació i, si escau, el de la comissió, el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació de Barcelona, ha de resoldre definitivament, amb notificació a la persona interessada, per mitjà del director o directora del centre. El resultat de la resolució final de la reclamació s'ha d'incorporar, amb la diligència corresponent, a l'acta d'avaluació a què es refereix.

9 Trasllet d'expedient a un altre centre

Quan un alumne o alumna que no ha completat els estudis es trasllada d'una escola d'art a una altra, el centre de destinació ha de sol·licitar al d'origen una còpia autenticada de l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna, juntament amb un certificat (vegeu el model "Certificat de trasllat a un altre centre") i, si escau, l'informe d'avaluació individualitzat i el certificat d'estudis parcials, segons el cas.

El centre receptor ha de traslladar a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna les qualificacions dels mòduls/assignatures superats en el centre d'origen i les dades relatives a possibles mesures d'adaptació curricular. L'informe ha d'estar a disposició del tutor o tutora del grup al qual s'incorpora l'alumne o alumna.

10 Anul·lació de la matrícula

L'alumne o alumna o, si és menor, el pare, mare o tutor o tutora legal, pot sol·licitar l'anul·lació total de la matrícula, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

En els supòsits d'anul·lació de matrícula cal fer constar en l'acta l'expressió "Matrícula anul·lada". Aquesta anul·lació s'ha de fer constar també en l'expedient acadèmic.

L'anul·lació abasta la matrícula de tot el curs i comprèn tots els mòduls/assignatures, la fase de formació pràctica i/o l'Obra Final o Projecte Final o Integrat. En casos excepcionals, el director o directora del centre podrà concedir l'anul·lació de la matrícula només de determinats mòduls.

De manera general, l'anul·lació de la matrícula s'ha de sol·licitar abans que s'acabi el mes d'abril. En el cas específic de l'Obra Final o Projecte Final o Integrat, s'ha de sol·licitar un mes abans de la data de cada convocatòria de lliurament.

Per concedir l'anul·lació són causes suficients, si es justifiquen documentalment, les que generen una absència prolongada de classe, com ara la malaltia o un accident de l'alumne o alumna o de familiars, l'atenció a familiars, la maternitat o paternitat, un canvi de condicions en el treball o incorporació a un lloc de treball, i altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari. El director o directora del centre és la persona encarregada de resoldre aquesta sol·licitud.

En els supòsits de concessió de l'anul·lació de matrícula, l'alumne o alumna afectat:

- conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent com a alumne o alumna del centre (centres públics i centres privats sostinguts amb fons públics);
- no perd la qualificació que ha obtingut en els mòduls superats;
- no se li computa la convocatòria del curs amb matrícula anul·lada. Si l'alumne o alumna amb matrícula anul·lada es torna a matricular al centre, els professors corresponents han de valorar les parts cursades anteriorment, si escau, i
- en cas que, en anul·lar la matrícula, hagués iniciat, sense completar-la, la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT), en tornar-se a matricular se li computarien les hores d'aquesta formació ja realitzades.

11 Documentació acadèmica dels cicles formatius

La principal documentació acadèmica de l'alumne o alumna és la següent:

- Actes de finals de curs. Contenen notes parcials dels mòduls organitzats en dos cursos i notes finals dels mòduls. Les notes finals dels mòduls es marquen amb un asterisc i es traspassen a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Actes d'Obra o Projecte Final LOGSE. Contenen les qualificacions parcials, teòrica i pràctica, i la mitjana aritmètica corresponent com a nota de l'Obra o Projecte Final o Projecte Integrat. Tota la documentació acadèmica generada per l'alumne o alumna i per la comissió avaluadora en relació amb l'Obra o el Projecte Final s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne o alumna (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Actes d'Obra Final o Projecte Integrat LOE. Contenen les qualificacions de les fases de desenvolupament del treball i cadascun dels seus apartats. Tota la documentació acadèmica que genera l'alumne o alumna i la comissió avaluadora en relació amb l'Obra Final o el Projecte Integrat s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne o alumna.
- Actes de finals de cicle. Contenen la qualificació final dels mòduls, de la Formació Pràctica i de l'Obra o el Projecte Final, així com la qualificació final del cicle (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Expedient acadèmic de l'alumne o alumna. És el document on consten les dades personals, així com els resultats acadèmics i quan s'han assolit. S'hi han de fer constar les possibles convalidacions i incidències, com l'anul·lació de matrícula i les ampliacions de permanència en el cicle. El contingut s'ha d'ajustar al model "Expedient acadèmic de l'alumne/a. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny".
- Informe d'avaluació individualitzat. Aquest document s'usa en els supòsits de trasllat d'alumnes. L'elabora el tutor o tutora a partir de les dades que faciliten els

professors, i ha de contenir, almenys, els elements següents:

- Apreciació del grau de consecució dels objectius del currículum cursat parcialment.
- Hores d'aprenentatge de les unitats formatives cursades (LOE) o els mòduls cursats parcialment (LOGSE).
- Cicles formatius de grau superior: ECTS de les unitats formatives cursades (LOE) o les hores d'aprenentatge dels mòduls cursats parcialment (LOGSE).
- Qualificacions parcials orientatives o valoracions de l'aprenentatge, si s'han produït.
- Aplicació de mesures educatives complementàries, si escau.

12 Acreditació dels cicles formatius

Certificat d'estudis complets corresponents a cicles d'arts plàstiques i disseny

- Certificat per accedir a estudis universitaris. Amb el [Reial decret 412/2014](#), de 6 de juny, es modifiquen les condicions per accedir als ensenyaments universitaris des del curs 2014-2015. Així els centres han de certificar els cicles formatius de grau superior superats d'acord amb el model de "Certificat d'estudis de tècnic o tècnica superior per a l'accés a estudis universitaris", en què consti la qualificació mitjana obtinguda en el cicle formatiu calculada amb tres decimals. També han d'emetre el model de certificat l'alumnat de promocions anteriors que ho sol·liciti i tingui l'expedient acadèmic en el centre.

Així mateix, i a l'efecte de matrícula de la part específica de les proves d'accés a la universitat, els centres han d'expedir el certificat als alumnes que ho sol·licitin d'acord amb el model "Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)".

- Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau mitjà. Si escau, a petició de la persona interessada, els centres han de certificar la superació d'un cicle de grau mitjà, d'acord amb el model "Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau mitjà".
- Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau superior. Si escau, a petició de la persona interessada, els centres han de certificar la superació d'un cicle de grau superior d'acord amb el model "Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau superior".

13 Titulació dels cicles formatius

13.1 Tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny

La superació d'un cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà permet obtenir la titulació de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny de l'especialitat corresponent d'una família professional.

El títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny, per a l'alumne o alumna que ha accedit als cicles mitjançant la prova d'accés sense complir els requisits acadèmics, dona dret a cursar el batxillerat.

Les persones que cursen batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts plàstiques, imatge i disseny) i disposen prèviament del títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny, tenen dret a la convalidació de determinades matèries en funció dels mòduls de cicles d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà cursats.

El títol de tècnic o tècnica i la superació del Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) permeten l'exempció de la part general de la prova d'accés a un cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny.

La informació sobre el Curs específic de formació per a l'accés als cicles de grau mitjà i el Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) es pot consultar al web del Departament d'Educació: [Estudiar a Catalunya](#).

13.2 Tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny

La superació d'un cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior permet d'obtenir la titulació de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny de l'especialitat corresponent d'una família professional.

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny, per a l'alumne o alumna que ha accedit als cicles mitjançant la prova d'accés sense complir els requisits acadèmics, dona dret a cursar el batxillerat.

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny permet l'accés directe als ensenyaments artístics superiors de disseny i de conservació i restauració de béns culturals i capacita per accedir als estudis universitaris de grau, d'acord amb els criteris de la [Secretaria d'Universitats i Recerca](#).

14 Convalidació de matèries de batxillerat per a l'alumnat procedent de cicles formatius

L'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, estableix el dret a convalidar les matèries optatives i el Treball de Recerca del batxillerat a l'alumnat que s'hi hagi incorporat amb la titulació de tècnic o tècnica o tècnic superior o tècnica superior de formació professional específica, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius. També s'estableixen convalidacions d'algunes matèries de batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts plàstiques, imatge i disseny) des d'alguns mòduls de cicles d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà, que es poden consultar al [web de la XTEC](#).

Els efectes i el procediment per tramitar les convalidacions es detallen a continuació:

- L'exempció de cursar matèries optatives que estableix l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, computa fins a un màxim de quatre hores lectives setmanals a cada curs, corresponents a les matèries optatives dels dos cursos de batxillerat. L'exempció del Treball de Recerca computa les hores previstes per dur-lo a terme.
- Aquesta exempció afecta només les matèries optatives i el Treball de Recerca, per la qual cosa cap alumne o alumna no es pot declarar exempt de les matèries comunes o de modalitat prenent com a fonament l'exempció l'Ordre EDU/554/2008. En tot cas, atès que hi ha alumnes que en cada curs de batxillerat cursen més de tres matèries de modalitat, es pot demanar l'exempció d'una matèria de modalitat, ja que aquesta excedeix de les tres matèries de modalitat que l'alumna o alumne ha de cursar en cada curs de batxillerat.
- L'alumne o alumna que vulgui acollir-se a les exempcions que disposa l'article 6.5 de l'Ordre esmentada ha de demanar-ho explícitament, durant el primer mes de classe, al director o directora del centre on cursa el batxillerat, d'acord amb el model "Sol·licitud d'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu de grau mitjà o un cicle formatiu de grau superior".
- L'alumna o alumne que opti per demanar l'exempció pot fer-ho per a totes les matèries optatives a les quals tingui dret d'acord amb l'Ordre, o bé per a un nombre inferior de matèries optatives. En la sol·licitud ha d'indicar quines matèries vol fer constar en el seu currículum diversificat i ha de fer constar explícitament que coneix el caràcter irrevocable de la seva sol·licitud.
- La matèria o matèries que l'alumne o alumna ha demanat de cursar necessàriament s'han de superar per obtenir el títol de batxillerat i comptabilitzen com qualsevol altra matèria, tant pel que fa al còmput de matèries pendents de passar de primer a segon curs com per al càlcul de la qualificació final del batxillerat.
- El director o directora del centre ha de resoldre la sol·licitud, incorporar-la a l'expedient acadèmic i comunicar la resolució per escrit a l'alumne o alumna o als pares o tutors legals, si és menor d'edat.
- A l'expedient acadèmic de l'alumnat que ha obtingut l'exempció, i a les actes corresponents, cal fer constar l'expressió "exempt/a" per al Treball de Recerca i per a les matèries optatives; pel que fa a aquestes, cal usar l'expressió genèrica "matèries optatives", sense especificar-ne cap nom.

14.1 Doble titulació de batxillerat i de cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny

Les escoles d'art poden fer l'oferta simultània, en tres cursos acadèmics, dels estudis de batxillerat, de la modalitat d'arts, i d'un cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny. Per poder fer aquesta oferta, el centre educatiu ha d'estar autoritzat per

impartir ambdós estudis.

Així mateix, aquesta oferta també es pot fer de forma compartida entre un institut de secundària i una escola d'art.

El centre ha de fer una proposta de distribució dels mòduls del cicle de grau mitjà i de les matèries de batxillerat, de manera que en acabar el segon curs l'alumne o alumna pugui obtenir el títol de tècnic o tècnica en arts plàstiques i disseny i haver completat les assignatures del primer curs de batxillerat de la modalitat d'arts.

La proposta s'ha de fer arribar, a través dels serveis territorials o, si escau, del Consorci d'Educació de Barcelona, que la tramitarà amb l'informe d'inspecció a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial i a la Direcció General de Currículum i Personalització, perquè elaborin la resolució corresponent.

15 Calendari

La impartició dels ensenyaments de cicles formatius ha d'atenir-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris.

16 Distribució ordinària de l'horari lectiu

L'horari del centre s'estableix d'acord amb l'[Ordre EDU/56/2019](#), de 26 de març, en funció dels ensenyaments que s'hi imparteixen. La programació general del centre ha d'explicitar l'horari de cada ensenyament i la programació de les activitats complementàries i les extraescolars.

La gestió del temps escolar per part del centre s'ha de fonamentar en els criteris pedagògics del projecte educatiu i en les prioritats que es concreten en la programació general anual. Les decisions en relació amb l'organització i la distribució del temps escolar han de vetllar per la coherència de l'acció educativa i han d'estar orientades a millorar els resultats educatius.

La definició del marc horari general de les escoles d'art ha de tenir en compte els elements següents:

- En els centres educatius que s'imparteix el batxillerat d'arts, l'horari lectiu s'ha d'ajustar a la normativa que s'estableix per als centres de secundària.
- En els cicles formatius d'arts plàstiques i disseny les classes es poden impartir en sessions de matí i/o tarda.
- La distribució de l'horari s'ha de mantenir dins els límits compresos entre les 8 hores i les 22 hores.
- Les classes poden ser d'entre 60 i 180 minuts, en què s'inclou el canvi de classe, i s'han d'organitzar a partir de la consideració de teòriques, teoricopràctiques o

tallers, de les concrecions curriculars definides al projecte educatiu que s'hagin especificat en les normes d'organització i funcionament, com a resultat de l'aplicació del projecte educatiu, i de les assignacions horàries de les diferents matèries que estableix el decret de cada especialitat.

- No s'han de fer més de 3 hores seguides de classe sense un descans mínim de 30 minuts.
- No s'han de fer més 7 hores diàries de classe.

La distribució ordinària de l'horari lectiu ha de tenir en compte, com a norma general, els criteris següents:

- Respectar els límits màxims de 6 hores lectives diàries i de 30 hores lectives setmanals, si es tracta d'horari intensiu de matí, tarda o vespre, o de 7 hores i 35 hores, respectivament, si es tracta d'horari partit entre matí i tarda.
- La interrupció entre matí i tarda ha de ser d'una hora, com a mínim.
- Dins de les possibilitats organitzatives del centre s'ha de procurar fer una oferta intensiva dels mòduls o unitats formatives que poden tenir interès per als adults, per tal de facilitar-ne la incorporació a la formació.
- La Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) s'ha de fer entre les 8 i les 22 hores. Es poden fer fins a 4 hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle. En cas d'una altra distribució, el centre ha de sol·licitar l'autorització a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.
- A aquest efecte, els centres han de publicar el calendari d'inici i de finalització dels crèdits i de l'horari en què es desenvolupen.

En tot cas, correspon al director o directora del centre, prèvia consulta al consell escolar, aprovar l'horari dels diferents cursos (hores d'entrada, de sortida, nombre d'hores lectives al matí, a la tarda, al vespre, etc.).

16.1 Assistència de l'alumnat en els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny

L'assistència de l'alumnat de tots els nivells educatius al centre és obligatòria, d'acord amb article 22.1.a de la Llei d'educació.

El centre ha de disposar de mecanismes efectius de control de l'assistència a classe i de seguiment de l'alumnat.

En cas dels alumnes menors d'edat, el centre ha de comunicar periòdicament i de manera sistemàtica les faltes d'assistència no justificades a les famílies.

En cas d'absències repetides, i dins el marc d'actuacions previst per a aquests casos al centre, en primer lloc cal procurar solucionar el problema amb l'alumne o alumna i el pare, mare o tutors legals i, si cal, s'ha de sol·licitar la col·laboració dels professionals

dels serveis educatius i dels serveis socials del municipi.

Ateses les característiques dels ensenyaments impartits a les escoles d'art, el sistema de seguiment i control d'assistència ha de preveure el següent:

- El control diari de l'assistència de l'alumnat a classe per part del professor o professora corresponent i la comunicació del professor o professora al o a la cap d'estudis de les faltes d'assistència.
- La pèrdua del dret a l'avaluació contínua per part dels alumnes que acumulin absències superiors al 20 % del temps lectiu, que només es podran presentar a la segona convocatòria del mateix curs, d'acord amb el que disposin les normes d'organització i funcionament del centre.

16.2 Activitats no lectives en els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny

Fora de l'horari lectiu que es destina a l'ensenyament reglat, el centre pot programar activitats complementàries i extraescolars que han de quedar recollides en la programació general anual. Aquestes activitats, que són de caràcter voluntari, no poden comportar per a l'alumnat que no hi participi cap discriminació ni cap modificació de l'horari lectiu o del calendari escolar.

17 Característiques de flexibilitat de l'horari del professorat i del professorat tutor

En funció de la planificació al llarg del curs dels mòduls professionals o unitats formatives dels cicles formatius es pot assignar als professors la impartició d'un nombre variable d'hores lectives setmanals, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores.

Se suggereix que, si s'incrementen les hores lectives en determinats períodes, es faci al començament del cicle, per facilitar el desenvolupament de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) en els altres trimestres o quadrimestres i possibilitar la participació de l'alumnat en projectes de mobilitat amb altres països.

18 Acció tutorial. Horari dels tutors (centres públics). Tutors dels grups d'alumnat dels cicles formatius

L'acció tutorial és l'acompanyament de l'alumne o alumna en el seu procés d'aprenentatge i ha d'estar inserida en cadascuna de les activitats de centre amb una visió transversal i compartida tot l'equip docent del centre. Per tant, l'acció tutorial es treballa a tots els espais i els temps de centre.

Dins el Pla d'Acció Tutorial (PAT) es recolliran totes les intervencions que els tutors i

els professors del centre hauran de realitzar respecte de la tutoria. El PAT, com qualsevol altra programació del centre, ha d'aplegar la planificació, el seguiment i l'avaluació de l'acció tutorial a partir dels objectius, els continguts, la seqüenciació de les activitats i l'avaluació de les competències bàsiques i transversals inserides en cadascuna de les activitats de centre, d'aula i d'entorn.

La direcció del centre ha de vetllar perquè les funcions d'orientació i d'acció tutorial es portin a terme de forma distribuïda i coordinada entre tots els professionals del centre i la comunitat educativa.

L'acció tutorial s'adreça a potenciar les capacitats personals de l'alumnat i la seva autonomia i iniciativa personal. Pel que fa a les activitats d'orientació acadèmica i professional, és important incidir en els hàbits de treball i el coneixement del món laboral, així com proporcionar a l'alumnat els recursos i l'orientació necessaris per accedir al món laboral o per continuar el seu itinerari formatiu.

L'acció tutorial es concreta indicativament en una hora lectiva setmanal, que és a càrrec del tutor o tutora del grup d'alumnes. En aquest temps s'han de fer les tasques d'orientació del procés formatiu de l'alumnat i l'acció tutorial.

En el disseny dels horaris cal tenir en compte que hi ha prevista una assignació d'hores als professors tutors. La tutoria del grup classe figura en l'horari de l'alumnat.

19 Mesures per a l'adaptació del currículum

A fi de donar resposta a la diversitat de necessitats de les persones i de les empreses, el Departament d'Educació pot regular els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny mitjançant una metodologia oberta, adaptada a una oferta singular i a les condicions de l'entorn dels centres.

Els centres poden sol·licitar des dels serveis territorials o, si escau, des del Consorci d'Educació de Barcelona a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial les mesures per adaptar el currículum en funció de les possibilitats organitzatives i d'utilització dels espais i equipaments del centre educatiu.

19.1 Adaptacions curriculars per a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge (pla de suport individualitzat)

Per tal d'afavorir el seu aprenentatge i la seva progressió acadèmica, l'alumnat que requereix, per raons diverses, un suport addicional dins el context educatiu, disposa del suport de l'equip docent, que ha d'adaptar les tasques i els materials pedagògics que es requereixin per afavorir-ne l'aprenentatge en condicions d'equitat.

La comissió d'atenció a la diversitat o estructura equivalent és l'encarregada de recollir les mesures de suport curriculars, metodològiques o d'un altre tipus per part dels tutors

i tutores per tal de consensuar la intervenció educativa i establir el procés de seguiment de l'alumnat.

La comissió d'atenció a la diversitat o estructura equivalent ha de fer el seguiment de l'alumnat que requereixi necessitats específiques de suport i de les intervencions necessàries en cada situació i ha de vetllar perquè l'equip docent s'impliqui a aconseguir els objectius acadèmics, personals i socials de l'alumnat per tal de potenciar la igualtat d'oportunitats en un marc d'educació inclusiva.

El centre pot preveure, per a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge o altes capacitats, adaptacions que s'incorporin a la programació ordinària (mesures universals) o mesures de reforç o d'ampliació previstes a l'aula o al centre (mesures addicionals).

Així, per a l'alumnat que presenta necessitats educatives especials o singulars, el centre ha de preveure un pla de suport individualitzat, com a conjunt d'actuacions que es planifiquen per donar resposta a les seves necessitats.

19.1.1 Contingut d'un pla de suport individualitzat

En el pla de suport individualitzat només cal que hi constin les àrees (àmbits i dimensions) en què l'alumne o alumna té algun tipus d'adaptació o modificació, en què cal preveure les prioritats en relació amb les capacitats clau, les competències i les habilitats adaptatives.

Adaptacions i prioritats en relació amb les diferents àrees:

- a. Adaptacions que afecten objectius:
 - Reducció, eliminació, ampliació.
 - Priorització.
- b. Adaptacions que no afecten els objectius ("adaptacions metodològiques").
Aquestes no impliquen canvis en els criteris d'avaluació del grup ordinari.
- c. El conjunt de suports.

El pla de suport ha d'incloure:

- Els objectius i les competències prioritàries dels diferents àmbits curriculars.
- La identificació de les habilitats dels alumnes (personals, familiars i socials).
- Les ajudes tècniques i suports que es proporcionaran a l'alumnat en les activitats que s'han de dur a terme.
- La valoració periòdica i un registre sistemàtic del progrés de l'alumnat que servirà per fixar nous objectius i modificar, si escau, el pla.
- L'avaluació que s'ha de fer d'acord amb els objectius fixats en el pla de suport individualitzat.

19.1.2 Sol·licitud d'adaptacions curriculars en un pla de suport individualitzat per

a alumnat amb dificultats d'aprenentatge

El procés per sol·licitar adaptacions curriculars per a alumnat amb dificultats d'aprenentatge és el següent:

- La sol·licitud s'ha d'adreçar als serveis territorials o, si escau, al Consorci d'Educació de Barcelona, que l'han de fer arribar a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, amb un informe de la Inspecció d'Educació en relació amb sol·licitud esmentada.
- La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, a partir de la sol·licitud i l'informe, resol (favorablement o desfavorablement) la modificació curricular individualitzada.
- Les adaptacions favorables inclouen els criteris d'avaluació, la durada i, en casos excepcionals, la supressió d'alguna matèria.
- El pare, mare o tutor o tutora de l'alumne o alumna, si és menor d'edat, han de donar el vistiplau a la proposta de modificació curricular.
- El centre ha de fer constar la resolució de modificació curricular a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna.

No es poden adaptar els objectius o continguts fonamentals del cicle, tot i que es poden acreditar, en cas de no consecució de tot el cicle, les unitats de competència corresponents. Així, segons el tipus de modificació, no es podrà obtenir el títol, però sí un certificat d'estudis parcials.

19.1.3 Contingut de la sol·licitud d'adaptació curricular en un pla de suport individualitzat

En la sol·licitud d'un pla de suport individualitzat hi ha de constar com a mínim la informació següent:

- Dades personals i escolars.
- Justificació.
- Avaluació inicial:
 - Proposta educativa
 - Competències que es prioritzen.
- Àmbits i dimensions per adaptar.
- Especificació del curs al qual corresponen aquestes adaptacions (nivell de referència de l'alumne o alumna).
- Horari de l'alumne o alumna.
- Reunions de coordinació i seguiment del pla de suport individualitzat.
- Avaluació.
- Signatures de tutor o tutora, pares i vistiplau del director o directora.

El pare o la mare o el tutor o tutora legals de l'alumne o alumna són informats d'aquest pla de suport individualitzat, i n'acorden el seguiment amb el tutor o tutora.

El pla de suport individualitzat ha de romandre a l'arxiu del centre a disposició de la Inspecció d'Educació, i ha de ser una informació rellevant en la carta de compromís educatiu que signen el centre i la família.

19.2 Adaptació del currículum a determinats perfils professionals

El currículum es pot adaptar a determinats perfils professionals quan hi ha una necessitat de formació que pot donar resposta a necessitats específiques d'un determinat sector professional relacionat amb el cicle formatiu.

El centre dependent del Departament d'Educació o el o la titular del centre d'una altra titularitat ha d'enviar la sol·licitud i la justificació del perfil professional als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, i adjuntar-hi la proposta, la qual ha d'incloure com a mínim el següent:

- Descripció del sector; entorn social, econòmic i empresarial; perfil professional i mercat de treball, i necessitat i demanda d'especialització del o de la professional per part del sector.
- Distribució del currículum i continguts.
- Descripció d'espais i recursos materials necessaris i disponibilitat de recursos del centre.
- Descripció del perfil dels professors especialistes i disponibilitat de recursos humans del centre.

Els serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, han de sol·licitar l'informe de la Inspecció d'Educació sobre la pertinença de la sol·licitud, i conjuntament han de fer arribar l'informe a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, que ha de resoldre la sol·licitud.

En la definició del currículum del perfil professional, la proposta ha de:

- respectar els mínims del reial decret dels mòduls de l'especialitat;
- mantenir mòduls i unitats formatives comuns de la família professional;
- mantenir en els mòduls les unitats formatives transversals a diversos cicles de la família, i
- crear nous mòduls i/o unitats formatives específiques del perfil professional amb els ECTS i les hores de lliure disposició.

El centre que ofereix un perfil professional d'una especialitat ha de fer pública l'adaptació especial i ha d'informar per escrit l'alumnat que s'hi matriculi. En finalitzar els estudis, l'alumne o alumna podrà sol·licitar el títol d'arts plàstiques i disseny del nivell i especialitat corresponent juntament amb el certificat d'haver cursat l'adaptació al perfil professional.

19.3 La Formació en Entorn Professional (FEP)

La formació en alternança amb conveni amb una empresa, estudi o taller estableix la col·laboració per impartir unitats formatives o mòduls professionals en entorns laborals, amb la finalitat de disposar dels espais, les instal·lacions i els productes més idonis per a l'aprenentatge de l'alumnat de cicles.

La FEP fa referència a la impartició compartida d'unitats formatives i mòduls entre l'escola d'art i l'empresa.

Les escoles d'art i disseny, a partir del conveni que signa el o la titular del centre, han de concretar un preacord formatiu amb l'empresa, en què han de figurar els continguts amb els ECTS atorgats (i/o hores lectives, si és el cas) que s'impartiran al centre, a l'empresa, i de forma compartida entre el centre i l'empresa.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de resoldre l'autorització de la FEP sobre aquest conveni i ha de fer arribar la resolució als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, i al centre.

L'alumnat que s'acull a aquesta modalitat d'estudis ha de signar un acord en què accepti participar en la formació en l'entorn laboral segons el model del Departament d'Educació.

19.4 Doble titulació

L'oferta de cursar en tres anys dues titulacions (3 x 2) consisteix a combinar dos cicles formatius afins (de tots o d'una part de les unitats formatives o mòduls) per permetre a l'alumne o alumna obtenir dues titulacions o una formació complementària amb estalvi de temps.

Per sol·licitar la doble titulació l'escola d'art i disseny ha de fer arribar als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, la proposta organitzativa per optimitzar l'oferta i els recursos del centre. Aquesta proposta ha d'anar acompanyada de la distribució horària dels mòduls i les unitats formatives (LOE) i de programació (LOGSE) d'ambdós cicles durant els tres cursos.

La implantació d'aquesta distribució extraordinària permet agrupar els mòduls de la Fase de Pràctiques en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i Projecte Final (LOGSE) o Integrat (LOE) sumant les hores en un mateix curs. Tot i això, en acabar el segon any, l'alumne o alumna ha de poder obtenir, si així ho sol·licita, un dels dos títols.

Model d'organització

- Primer curs amb mòduls comuns als dos cicles, A i B.
- Segon curs amb mòduls específics del cicle A, amb un mòdul (o més) específic del cicle B; en el seu lloc també es pot optar, si vol obtenir la titulació A, a fer la Fase

- de Pràctiques en Empreses, Estudis, o Tallers (FCT) i el Projecte Final o Integrat.
- Tercer curs amb mòduls específics del cicle B, la Fase de Pràctiques en Empreses Estudis o Tallers (FCT) i el Projecte Final o Integrat d'ambdues especialitats.

L'oferta s'ha de fer a partir dels cicles que el centre té autoritzats i necessita l'informe favorable de la Inspecció d'Educació dels serveis territorials o, si escau, del Consorci d'Educació de Barcelona. La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de resoldre la sol·licitud a partir de l'informe favorable de la Inspecció.

19.5 Modalitat d'estudis semipresencials

La modalitat d'estudis semipresencials combina les activitats presencials amb les que no impliquen la presència de l'alumnat al centre. Facilita el seguiment dels estudis a l'alumnat que, per circumstàncies diverses, té dificultat per assistir a la totalitat de les hores lectives dels mòduls o unitats formatives. La proporció de semipresencialitat dels estudis pot arribar a un màxim de formació presencial del 55 % i de formació no presencial del 45 %, sobre les hores lectives del currículum.

S'entén com una mesura de caràcter individual que pot sol·licitar l'alumnat que reuneix determinats requisits i que ha de resoldre el director o directora del centre. El centre que imparteix la modalitat semipresencial, a demanda de l'alumne o alumna, ha de definir quins mòduls o unitats formatives inclou en la seva oferta, i autoritzar-ne la matrícula. El centre ha d'informar de l'oferta de mòduls que imparteix en modalitat semipresencial als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona i a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, juntament amb la relació d'alumnes a qui el centre ha autoritzat la matrícula en aquesta modalitat.

19.5.1 Perfil de l'alumnat que pot sol·licitar la modalitat d'estudis semipresencials

Poden sol·licitar aquesta modalitat d'estudis les persones que no poden seguir l'horari lectiu per raons laborals, perquè han de tenir cura d'una persona, o per qualsevol altra circumstància excepcional que els impedeix o dificulta l'assistència a la totalitat de les hores lectives.

19.5.2 Programació dels estudis semipresencials

Els estudis semipresencials s'estructuren al voltant del treball de l'alumne o alumna i l'adquisició d'aprenentatges a través de l'obtenció, selecció i interpretació de la informació que el professor o professora els proporciona.

Les activitats estan enfocades perquè l'alumnat sigui capaç de descobrir i entendre el sentit dels conceptes a partir del seu treball.

L'alumne o alumna ha d'assistir a les hores presencials previstes i ha de fer totes les activitats d'aprenentatge programades. En el cas dels cicles formatius de grau superior es programa i es comptabilitza el treball de l'alumne o alumna amb ECTS (1 ECTS = 25 hores de treball de l'alumne).

Els professors dels mòduls que s'ofereixen com a modalitat semipresencial han de fer la tutoria de les activitats no presencials de l'alumnat de manera telemàtica o amb els mitjans que s'acordin conjuntament amb l'alumne o alumna.

Els continguts que es cursen de manera semipresencial s'han d'avaluar de manera presencial; el mòdul d'FCT sempre s'ha de cursar de manera presencial.

19.5.3 Criteris de classificació de les formes de presència de determinats mòduls

El criteri de classificació de presència/no presència d'un mòdul ha de respondre al que segueix:

- Unitats formatives que el formen, el tipus de continguts (teòrics, teoricopràctics o pràctics) i al grau d'autonomia de l'alumne o alumna.
- Nivell de recursos tècnics de l'alumne o alumna i del centre perquè l'estudiant pugui desenvolupar l'activitat.

Els percentatges de presència i no presència segons el mòdul formatiu i les unitats formatives són els següents:

- Unitats formatives d'alt contingut teòric i unitats formatives pràctiques que requereixen un alt nivell d'autonomia de l'estudiant:
 - 20 % presencial
 - 80 % no presencial.
- Unitats formatives teoricopràctiques que permeten un grau elevat de treball autònom de l'estudiant:
 - 40 % presencial
 - 60 % no presencial
- Unitats formatives teoricopràctiques:
 - 50 % presencial
 - 50 % no presencial.
- Unitats formatives pràctiques que permeten un cert grau de treball autònom de l'estudiant:
 - 60 % presencial
 - 40 % no presencial.
- Unitats formatives que requereixen l'ús de recursos tècnics del centre (programari específic, maquinària, eines, etc.) als quals l'alumne o alumna té difícil l'accés.
 - 100 % presencial.

19.6 Oferta de mòduls solts per a alumnat que no compleix els requisits

Es tracta d'una oferta formativa per facilitar a col·lectius específics (persones o grups desfavorits en el mercat de treball) la formació permanent, la cohesió social, l'equitat i la inclusió, sense l'exigència d'haver de complir els requisits d'accés previstos amb caràcter general. Aquesta formació es pot utilitzar posteriorment per obtenir un títol d'ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny o, si escau, un certificat de professionalitat.

L'oferta de mòduls solts per a alumnat que no compleix els requisits es pot fer quan hi hagi vacants al cicle, un cop s'ha tancat el període ordinari de matrícula. L'escola d'art ha de sol·licitar l'autorització per impartir parcialment el cicle formatiu al Departament d'Educació mitjançant els models corresponents. Solament es pot fer l'oferta dels mòduls o unitats formatives amb vacants.

L'oferta de mòduls solts pot ser de fins a un 25 % del total del cicle (400 hores de les 1.600 hores d'un cicle de grau mitjà o 30 ECTS dels 120 ECTS d'un cicle de grau superior), de forma que, en complir els requisits d'accés, l'alumne o alumna ha de cursar els mòduls que li permetin superar el curs.

L'alumne o alumna ha de sol·licitar a l'escola de cursar parcialment el cicle formatiu sense els requisits acadèmics d'accés. L'escola d'art ha d'informar de les sol·licituds als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals han d'informar el Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial i enviar aquestes sol·licituds a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, perquè n'elaborin la resolució pertinent. Finalment, la Direcció General envia la resolució al centre perquè la faci arribar a l'alumne o alumna.

L'alumne o alumna s'ha de matricular per quedar cobert per l'assegurança escolar en cas de qualsevol incidència que pugui esdevenir, i ha d'aparèixer a les actes com alumne o alumna sense requisits, a l'apartat d'observacions.

Les qualificacions que l'alumne o alumna obté es registren, tenen vigència de dos cursos acadèmics i tenen validesa quan l'alumne o alumna compleixi els requisits d'accés i s'hi matriculi.

L'alumne o alumna matriculat sense requisits té dues convocatòries que es compten un cop les ha utilitzades. No es pot cursar mai el cicle sencer si no es compleixen els requisits d'accés.

En el cas de no complir els requisits en el termini establert, el centre pot emetre un certificat d'assistència a l'alumne o alumna sense fer-hi constar la qualificació.

19.7 Oferta de cursos monogràfics

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar les escoles d'art que depenen del Departament d'Educació a

impartir cursos monogràfics.

Els cursos monogràfics són cursos d'especialització, que poden tractar aspectes de llenguatge i tècniques, teoria o fonaments de les diferents especialitats.

Es consideren cursos monogràfics els cursos intensius o bé extensius impartits al llarg de l'any, o bé a l'estiu amb una durada mínima de 30 hores i màxima de 45 hores.

Sempre que hi hagi vacants, els monogràfics es poden correspondre a mòduls solts de cicles d'arts plàstiques i disseny, o bé a cursos organitzats pel centre, introductoris o especialitzats en l'àmbit de les arts plàstiques i disseny, el seguiment dels quals no ha d'implicar cap modificació en el desenvolupament de l'activitat del centre.

Per poder accedir als cursos monogràfics els centres poden sol·licitar el requisit d'un coneixement mínim dels continguts de forma justificada.

Els ensenyaments que s'imparteixen com a cursos monogràfics que no es corresponen a mòduls solts de cicles d'arts plàstiques i disseny no es consideren dins l'horari dels professors.

Els cursos monogràfics són ensenyaments no reglats i, per tant, en acabar aquests cursos no s'atorga cap titulació acadèmica.

Les escoles d'art i les superiors de disseny dependents del Departament d'Educació han d'enviar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona la sol·licitud d'autorització, que, al seu torn, s'encarreguen de trametre-la a la Inspecció d'Educació i a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

En la sol·licitud d'autorització cal especificar el següent:

- títol i continguts,
- hores de durada i dates de realització,
- espais,
- eines i materials del centre utilitzats,
- nombre de places,
- responsable directe i relació nominal de les persones formadores (docents del centre o persones externes).

Els preus dels monogràfics es determinen d'acord amb l'[Ordre ENS/169/2012](#), de 14 de juny, per la qual s'estableix l'import dels preus públics per la utilització de diversos serveis docents prestats a les escoles oficials d'idiomes i les escoles d'art del Departament d'Ensenyament, aplicable a partir del curs acadèmic 2012-2013.

19.8 Oferta de la formació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

Les escoles d'art i superior de disseny i les escoles d'art de titularitat pública, i els centres autoritzats d'arts plàstiques i disseny de titularitat privada que estiguin

interessats a dur a terme la formació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny que s'estableixen en la [Resolució ENS/2491/2011](#), d'11 d'octubre, han de trametre, abans de l'inici de curs, la sol·licitud d'autorització als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals la faran arribar a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial perquè n'elabori la resolució corresponent.

La sol·licitud ha d'incloure les hores de durada i les dates de realització; el nombre de places; la persona responsable directa, i la relació nominal de les persones formadores, indicant si són docents del centre o persones externes.

20 Autorització del centre per portar a terme la prova d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

Les escoles d'art i superior de disseny dependents del Departament d'Educació són centres autoritzats per fer la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny.

Les escoles d'art, de titularitat pública dependents d'altres administracions, i els centres autoritzats d'arts plàstiques i disseny de titularitat privada interessats a fer les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, han de trametre el primer trimestre de curs acadèmic la seva sol·licitud als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals la fan arribar a l'Àrea de Gestió de Proves de la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, amb còpia a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

20.1 Elaboració de la prova

La part comuna i específica de la prova d'accés als cicles de formació específica l'elabora la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, i l'Àrea de Gestió de Proves de la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa la tramet a les comissions avaluadores dels centres autoritzats.

20.2 Adaptacions a les proves d'accés per a les persones aspirants amb necessitats específiques

Les persones aspirants amb necessitats específiques (discapacitats físiques, psíquiques o sensorials o altres trastorns greus) poden sol·licitar adaptacions a les proves d'accés mitjançant el formulari d'inscripció en les proves, marcant la casella de suport corresponent.

Han de fer arribar a la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa (Via Augusta, 202-226, 08021 Barcelona), en el termini establert en la resolució de

convocatòria de les proves, la documentació justificativa de les causes que motiven la petició:

- a) Certificat de reconeixement de discapacitat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies que informi del grau de discapacitat reconeguda, o certificat mèdic oficial.
- b) Certificat emès per l'organisme acreditat corresponent, que informi de les característiques de la discapacitat o trastorn que pateix la persona aspirant, si escau.
- c) Documentació justificativa de les modificacions i/o adaptacions curriculars autoritzades pel Departament d'Educació durant els últims estudis cursats en el sistema educatiu, si escau.

Amb la finalitat que les persones que les hagin sol·licitades i compleixin els requisits d'accés puguin dur-les a terme, la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, previ informe de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, ha de determinar les mesures o els recursos addicionals individualitzats, ho ha de notificar a la persona interessada i n'ha d'informar la comissió avaluadora corresponent.

21 Normativa d'aplicació (ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Reial decret 412/2014](#), de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau (BOE núm. 138, de 7.6.2014)
- [Reial decret 96/2014](#), de 14 de febrer, pel qual es modifiquen els reials decrets 1027/2011, de 15 de juliol, pel qual s'estableix el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), i 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials (BOE núm. 55, de 5.3.2014)
- [Reial decret 1618/2011](#), de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior (BOE núm. 302, de 16.12.2011)
- [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 1892/2008, de 14 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris oficials de grau i els procediments d'admissió a les universitats públiques espanyoles (BOE núm.113, de 8.5.2010)
- [Reial decret 596/2007](#), de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny (BOE núm. 125, de 25.5.2007)

- [Reial decret 440/1994](#), d'11 de març, pel qual s'estableixen les equivalències entre els títols d'arts aplicades i oficis artístics, ceràmica i conservació i restauració de béns culturals, anteriors a la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, i els títols establerts en aquesta Llei (BOE núm. 82, de 3.4.1994)
- [Decret 28/2014](#), de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i de modificació del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 6576, de 6.3.2014)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)
- [Decret 304/1995](#), de 7 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de Catalunya i se'n regulen els requisits d'accés (DOGC núm. 2134, de 29.11.1995)
- [Ordre ENS/241/2015](#), de 27 de juliol, de la formació en centres de treball (DOGC núm. 6928, de 5.8.2015)
- [Ordre ENS/169/2012](#), de 14 de juny, per la qual s'estableix l'import dels preus públics per la utilització de diversos serveis docents prestats a les escoles oficials d'idiomes i les escoles d'art del Departament d'Ensenyament, aplicable a partir del curs acadèmic 2012-2013 (DOGC núm. 6155, de 22.6.2012)
- [Ordre EDU/3242/2010](#), de 9 de desembre, per la qual es determina el contingut de la fase específica de la prova d'accés a la universitat que poden realitzar els qui tenen un títol de tècnic superior de formació professional, de tècnic superior d'arts plàstiques i disseny o de tècnic esportiu superior i equivalents (BOE núm. 306, de 17.12.2010)
- [Ordre EDU/362/2009](#), de 17 de juliol, del procediment per completar els ensenyaments de formació professional que s'extingeixen, de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (DOGC núm. 5431, de 29.07.2009)
- [Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008)
- [Ordre ECI/3058/2004](#), de 10 de setembre, per la qual es regulen determinades convalidacions de mòduls dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny conforme la Llei 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (BOE núm. 233, de 27.9.2004)
- [Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, per la qual es desplega l'organització i

l'avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (DOGC núm. 3593, de 12.3.2002; correcció d'errades en el DOGC núm. 4750, pàg. 45210, de 30.10.2006)

- [Resolució ENS/1770/2018](#), de 19 de juliol, per la qual es modifiquen els annexos 6 i 7 de la Resolució ENS/519/2011, de 17 de febrer, per la qual es convoquen les proves d'accés als cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny corresponents a l'any 2011 i se'n defineix el procediment d'execució (DOGC núm. 7671, de 25.7.2018)
- [Resolució ENS/2869/2011](#), de 21 de novembre, del reconeixement i transferència de crèdits, validació d'aprenentatges, del reconeixement de crèdits individualitzat i altres procediments específics en l'àmbit dels ensenyaments artístics superiors (DOGC núm. 6024, de 14.12.2011)
- [Resolució ENS/519/2011](#), de 17 de febrer, per la qual es convoquen les proves d'accés als cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny corresponents a l'any 2011 i se'n defineix el procediment d'execució (DOGC núm. 5827, de 28.2.2011)
- [Resolució EDU/3983/2010](#), de 9 de desembre, per la qual s'estableixen els temaris i els criteris d'avaluació de les proves d'accés als cicles formatius de formació professional inicial, als cicles formatius d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i als cicles d'ensenyaments esportius (DOGC núm. 5778, 20.12.2010)